

An Roinn Oideachais
agus Scileanna
Department of
Education and Skills

Plean Freagartha COVID-19 maidir le hAthoscailt Shábháilte agus Inmharthana Bunscoileanna agus Scoileanna Speisialta

27 Iúil 2020.

Clár

- 1) Réamhrá
- 2) Cad é Plean Freagartha Scoile COVID-19?
- 3) Polasaí na Scoile maidir le COVID-19
- 4) Pleanáil agus Ullmhúchán chun Filleadh ar Scoil
  - 4.1) Oiliúint Ionduchtaithe
  - 4.2) Nós Imeachta chun Filleadh ar Obair (NIFO)
  - 4.3) Príomhionadaí Oibrithe (PO)
  - 4.4) Comharthaíocht
  - 4.5) Leagan amach na scoile a athrú
  - 4.6) Sábháilteacht agus Measúnú Riosca a nuashonrú
  - 4.7) Rochtain ar Loga na Scoile agus Rochtana
- 5) Bearta Rialaithe - Chun Tabhairt Isteach agus Leathadh Covid-19 i Scoileanna a chosc
  - 5.1) Siomptóim Covid-19 a aithint
  - 5.2) Sláinteachas Anála
  - 5.3) Sláinteachas Láimhe
  - 5.4) Scaradh Sóisialta
  - 5.5) Úsáid PPE i Scoileanna
- 6) Tionchar COVID-19 ar imeachtaí áirithe i scoileanna
- 7) Sláinteachtas agus Glantachán i Scoileanna
- 8) Ag Déileáil le Cás Amhrasta
- 9) Riachtanais Speisialta Oideachais
- 10) Dualgais Foirne
- 11) Bainistiú Neamhláithreachta
- 12) Clár um Chúnaimh agus Fholláine Fostaithe

Is doiciméad beo é seo agus d'fhéadfaí athbhreithniú a dhéanamh air agus é a leasú chun treoir nua ó www.Gov.ie, www.dbei.ie, www.hse.ie, www.hpsc.ie, www.hsa.ie; www.education.ie nó comhaontuithe le comhpháirtithe oideachais mar is cuí le [haghaidh bunscoileanna agus scoileanna speisialta](#) a chur san áireamh.

Aguisíní

Aguisín 1	Teimpléad Ráitis um Polasaí Scoile maidir le COVID-19
Aguisín 2	Ceistneoir um Fhilleadh ar Obair maidir le COVID-19
Aguisín 3	Príomhionadaí Oibrithe
Aguisín 4	Measúnú Riosca
Aguisín 5	Loga Rianaithe Teagmhála Scoile
Aguisín 6	Seicliosta le haghaidh Bainisteoirí Scoileanna
Aguisín 7	Seicliosta chun Déileáil le Cás Amhrasta de COVID-19
Aguisín 8	Seicliosta le haghaidh Príomhionadaí Oibrithe
Aguisín 9 -	Seicliosta Glantacháin

1) Réamhrá

D'fhoilsigh an tAire Oideachais "An Treochlár chun Filleadh ar Scoil go hiomlán" ar an 27 Iúil. Leagtar amach ann conas a bheidh ár scoileanna ag feidhmiú agus an réimse de thacaíocht a bheidh ar fáil i gcomhthéacs COVID-19.

Rinneadh é a fhorbairt de réir comhairle sláinte poiblí arna eisiúint arna úsáid ag an Ionad Faireachais um Chosaint Sláinte (HPSC) agus i gcomhréir leis an "Prótacal um Fhilleadh ar Obair go Sábháilte" arna bhforbairt ag an Roinn Gnó, Fiontar agus Nuálaíochta agus ag an Roinn Sláinte le doiciméid treorach arna soláthar ag an Údarás Sláinte agus Sábháilteachta (HSA). Ní mór Plean Freagartha COVID-19 a bheith ag gach ionad oibre. Ionaid foghlama agus oibre araon is ea scoileanna. Leagtar amach sa doiciméad seo an fhaisnéis a bhíonn ag teastáil ó bhunscoileanna chun Plean Freagartha Scoil COVID-19 a chur i bhfeidhm, lena n-áirítear polasaí maidir le COVID-19, príomhionadaí oibríthe agus próiseas chun déileáil le cás amhrasta de COVID-19.

Is é is cúis leis an doiciméad seo treoir shoiléir chuidiúil a sholáthar maidir le hoibriú sábháilte trí COVID-19 a chosc, a bhrath go luath agus a smachtú i mbunscoileanna agus i scoileanna speisialta. Tugtar príomhtheachtaireachtaí ann chun riosca COVID-19 a íoslaghdú don fhoireann, do dhaltaí, do theaghlach agus don phobal go ginearálta agus ag an am céanna aithnítear ann an tábhacht a bhaineann leis an oideachas do shláinte agus folláine na ndaltaí agus na sochaí ina hiomláine.

Dírítear sa doiciméad seo ar na céimeanna praiticiúla is féidir a chur i bhfeidhm i mbunscoileanna agus i scoileanna speisialta chun an riosca a íoslaghdú go dtabharfaí ionfhabhtú isteach i scoileanna agus ag an am céanna a aithint nach bhfuil aon ghníomhaíocht idirphearsanta ann gan riosca go ndéanfar an t-ionfhabhtú a tharchur ag am ar bith. Tacaítear leis an gcáipéisíocht agus na teimpléid sa leabhrán seo tríd an gcomhairle sláinte poiblí a thagann ón Ionad Faireachais um Chosaint Sláinte (HPSC) maidir le hathoscailte scoileanna agus áiseanna oideachais go sábháilte. Is féidir teacht ar shonraí faoin gcomhairle sin anseo.

<https://www.education.ie/ga/covid-19/moltaí-eatramhacha-d'athoscailt-scoileanna-agus-aiseanna-oideachais.pdf>

Príomhdhúshlán atá ann an riachtanas chun leibhéal praiticiúil agus airdill a bhaint amach agus timpeallacht thacúil teagaisc agus foghlama a sholáthar ag an am céanna. Aithnítear sa doiciméad seo na céimeanna is féidir le scoileanna a ghlacadh chun gach rud praiticiúil a dhéanamh gan COVID-19 a thabhairt isteach sa scoil agus na céimeanna is féidir a ghlacadh chun an dóchúlacht go scaipfear é laistigh den scoil féin a laghdú.

D'oibrigh an Roinn go dícheallach leis na comhpháirtithe oideachais chun pleananna, comhairle, prótacail agus treoir chomhsheasmhach a fhorbairt do scoileanna, lena n-áirítear plean Freagartha Scoile COVID-19. Tá réimse de cháipéisíocht ar fáil chun tacú le scoileanna athoscailt go sábháilte agus tá treoir chuimsitheach ann maidir le foghlaim, le cláir scoile agus le folláine don scoilbhliain 2020/21. Tá eolas ann freisin faoi mhaoiniú, cúrsaí foirne agus acmhainní i scoileanna chun tacú le bearta COVID-19. Cuirtear comhairle ar scoileanna eolas a chur ar na doiciméid seo. Beidh na doiciméid uile ar fáil ag [gov.ie/backtoschool](https://www.gov.ie/backtoschool)

Ar a bharr sin tá plean cumarsáide ag an Roinn maidir le hathoscailt scoileanna ina ndírítear ar a chinntiú go mbeidh an t-eolas cuí ag scoileanna, pobail scoile agus na páirtithe leasmhara uile chun tacú le hathoscailt agus oibriú leanúnach scoileanna. Tá béim faoi leith ar thacú le tuismitheoirí agus le daltaí maidir le húsáid chuí chainéil mheán, trí scoileanna féin agus ar [gov.ie](https://www.gov.ie)

2) Cad é Plean Freagartha Scoile COVID-19?

Ceapadh Plean Freagartha Covid-19 chun tacú leis an bhfoireann agus leis an mBord Bainistíochta (BOM) / Bord Oiliúna Oideachais (ETB) bearta a chur i bhfeidhm a bhfuil sé i gceist acu leathadh Covid-19 a chosc i dtimpeallacht na scoile.

Sonraítear sa Phlean Freagartha Covid-19 na polasaithe agus na cleachtais atá riachtanach chun go gcomhlíonfaidh scoil ‘ *Prótacal um Fhilleadh ar an Obair go Sábháilte*’ de chuid an Rialtais, plean na Roinne Oideachais maidir le hathoscailt scoile agus chun tabhairt isteach agus leathadh Covid- 19 a chosc i dtimpeallacht na scoile.

Is tábhachtach go gcomhlíonfar agus teagasc agus foghlaim scoilbhunaithe ag tosú in athuir agus athoscailt áiseanna scoile na doiciméid chomhairle agus treorach sláinte poiblí atá ullmhaithe ag an Roinn. Má dhéantar é seo is amhlaidh gur lú an riosca do dhaltaí, don fhoireann agus do dhaoine eile. Tacaíonn an plean freagartha le hathoscailt inbhuanaithe na scoile agus tá sé mar phríomhchuspóir sláinte na foirne agus na ndaltaí a chosaint agus riachtanais oideachais agus forbartha na ndaltaí sa scoil a chur chun cinn ag an am céanna. Doiciméad beo atá sa phlean freagartha COVID-19 déanfar é a nuashonrú de réir na comhairle sláinte poiblí do bhunscoileanna agus do scoileanna speisialta de réir mar is cuí.

De réir na bPrótacal um Fhilleadh ar Obair go Sábháilte, tá gá le cumarsáid láidir agus cur chuige comhoibritheach agus é a bheith comhroinnte idir an BOM / ETB, an fhoireann, na daltaí agus na tuismitheoirí chun fillleadh ar an obair go sábháilte agus go hinbhuanaithe.

Tá géarghá le cuidiú agus le comhoibriú ó gach ball foirne, gach dalta, gach tuismitheoir, conraitheoir agus cuairteoir le go n-éireoidh leis an bplean.

Tá gach iarracht á déanamh lena chinntiú go bhfuil an t-eolas sa doiciméad seo cruinn. Má thugtar faoi deara earráidí nó easnaimh, áfach, cuirtear sin in iúl dúinn ionas gur féidir linn sin a leasú.

3) Polasaí Scoile maidir le COVID-19

Léirítear i bpolasaí maidir le COVID-19 tiomantas na scoile an plean a chur i bhfeidhm agus leathadh an víris a laghdú. Síneoidh agus dátóidh cathaoirleach agus príomhoide an BOM / ETB an polasaí agus cuirfear faoi bhráid na foirne, na ndaltaí, na dtuismitheoirí agus eile é. Ní mór polasaí maidir le COVID-19 a bheith i bhfeidhm i scoileanna sula n-osclofar iad don scoilbhliain 2020/21. Is féidir teacht ar theimpléad polasaí scoile maidir le COVID-19 in ***Aguisín 1***.

4) Pleanáil agus Ullmhú chun Filleadh ar Scoil

Tá sé i gceist ag an BOM/ETB atosú an teagaisc agus na foghlama scoilbhunaithe agus fillleadh na foirne ar an ionad oibre a éascú. Ní mór an fillleadh ar an ionad oibre a dhéanamh go sábháilte agus ní mór cloí go docht leis an gcomhairle maidir le sláinte phoiblí agus le treoir ar bith eisithe ag an Roinn Oideachais.

Tá mionsonraí maidir le hathoscailt shábháilte na háise scoile agus na rialuithe is infheidhme leagtha amach sa doiciméad seo.

Sula ndéantar na scoileanna a oscailt in athuair don scoilbhliain 2020/21 ní mór na próisis seo a leanas a bheith i bhfeidhm ag scoileanna: :

- Socruithe le bheith cothrom le dáta maidir le comhairle sláinte poiblí, athruithe ar aon phleananna Rialtais maidir le hathoscailt shábháilte na sochaí agus nuashonruithe ón Roinn Oideachais;
- Socruithe chun an fhoireann, daltaí, tuismitheoirí agus eile a chur ar an eolas in am cuí agus de réir mar is gá;
- Cinntiú go bhfuil athbhreithniú déanta ag an bhfoireann ar an ábhar oiliúna atá curtha ar fáil ag an Roinn Oideachais (***sonraí i gCuid 4.1***);
- Teacht a bheith ag an bhfoireann ar an bhfoirm um Filleadh ar Obair (FO) (***sonraí i gCuid 4.2***);
- Príomhionadaí Oibrithe a bheith aitheanta (***sonraí i gCuid 4.3***);
- Póstaeir ar taispeáint agus comharthaíocht eile chun tabhairt isteach agus leathadh Covid-19 i scoileanna a chosc (***sonraí i gCuid 4.4***);

- Na hathruithe cuí ar leagan amach na scoile nó an tseomra ranga curtha i bhfeidhm más gá chun tacú le hathdhearadh seomraí ranga chun cuidiú le scaradh sóisialta (**sonraí i gCuid 4.5**);
- Tranglam nach bhfuil gá leis a bhaint ar shiúl le glanadh leanúnach na scoile a éascú ach aird a choinneáil ar an tábhacht a bhaineann le hábhar oideachasúil a bheith ann chun timpeallacht spreagúil foghlama a chruthú;
- Nuashonrú a bheith déanta ar an measúnú sláinte agus riosca (**sonraí i gCuid 4.6**);
- Na socruithe is gá a bheith déanta chun srian a choinneáil ar an rochtain ar an scoil ag cuairteoirí riachtanacha agus taifid a choinneáil ar theagmhálaithe leis an scoil (**sonraí i gCuid 4.7**);
- Athbhreithniú déanta ar fhoirgnimh na scoile chun seiceáil a dhéanamh ar na nithe seo a leanas:
  - An gcaithfear an córas uisce a shruthlú ag asraonta i ndiaidh úsáid íseal chun galar Legionella a chosc;
  - Ar seiceáladh trealamh scoile agus aeráil mheicniúil le haghaidh comharthaí meathlúcháin nó damáiste sula mbaintear úsáid arís astu;
  - Ar cuireadh tús le bruscar a bhailiú agus seirbhísí riachtanacha eile.

In Aguisíní an phlean seo tá seicliostaí ann chun cuidiú le scoileanna maidir le nithe áirithe atá riachtanach chun na socruithe seo a chur i bhfeidhm.

4.1) Oiliúint Ionduchtaithe

Tabharfaidh gach ball foirne faoi Oiliúint Ionduchtaithe Covid-19 agus cuirfidh siad i gcrích é sula bhfillfidh siad ar fhoirgneamh na scoile. Is é is cúis leis an oiliúint sin a chinntiú go bhfuil eolas agus tuiscint iomlán ag na baill foirne ar na nithe seo a leanas:

- An chomhairle agus an treoir is nuashonraithe maidir le sláinte phoiblí;
- Siomptóim Covid-19;
- Cad é ba chóir a dhéanamh má thagann siomptóim Covid-19 ar bhall foirne nó ar dhalta agus iad ar scoil;
- Achoimre ar phlean freagartha Covid-19.

Coinneofar an fhoireann ar an eolas go hiomlán faoi na bearta rialaithe atá i bhfeidhm sa scoil agus a ndualgais agus a bhfreagrachtaí maidir le leathadh Covid-19 a chosc agus tabharfar cothrom le dáta iad le haon athruithe ar na bearta rialaithe nó an treoir atá ar fáil ó na húdaráis sláinte poiblí.

Má tá ball foirne ar bith ann nach bhfuil cinnte faoi aon chuid de Phlean Freagartha Covid-19, na bearta rialaithe a bhaineann leis, nó a chuid nó a cuid dualgas, ba cheart dó / di treoir a lorg ón bPríomhoide láithreach, príomhoide a dtacaíonn an BOM / ETB leis sa ról seo.

Tabhair faoi deara: Tá Oiliúint Ionduchtaithe maidir le hathoscailt scoileanna sa scoilbhliain nua á forbairt ag an Roinn. Cuirfear é seo ar fáil do gach scoil agus gach ball foirne sula n-osclofar scoileanna arís.

Beidh sonraí maidir leis an oiliúint, nuair a bhíonn sé ar fáil, ag an nasc seo: gov.ie/filleadharscoil

Beidh feachtas faisnéise náisiúnta chun tacú le tuismitheoirí agus daltaí sula n-athosclofar scoileanna ar shaincheisteanna mar fheasacht COVID-19 agus chun an riosca go dtabharfaí an víreas isteach agus a leathadh i scoileanna a íoslaghdú.

4.2) Nós Imeachta chun Filleadh ar Obair (NIFO)

Sula bhfilleann siad ar an ionad oibre, ní mór don fhoireann foirm **Filleadh ar Obair (FO)** a chomhlánú, foirm atá ar fáil ar líne nó ón bpríomhoide. Tá cóip ar fáil ceangailte fosta ag **Aguisín 2**.

Ní mór foirm FO a chomhlánú agus a chur ar ais **3 lá** sula bhfilltear ar obair.

Soláthróidh an príomhoide freisin: sonraí faoin **Oiliúint Ionduchtaithe** le comhlánú ag an bhfoireann agus sonraí faoi aon bhearta sláinte agus sábháilteachta breise atá i bhfeidhm sa scoil chun fillleadh an bhaill foirne ar an áis scoile a éascú.

Tá roinnt baill foirne scoile nach mbeidh in ann fillleadh ar scoil. Aithnítear de réir na dtreoirínte sláinte poiblí atá ann faoi láthair na daoine seo a bheith i ngrúpaí a

shainítear a bhfuil **riosca an-ard** ag baint leo. Déanfar é seo a nuashonrú de réir na comhairle sláinte poiblí.

Daoine a bhfuil riosca an-ard ag baint leo (i mbaol mór):

Áirítear le daoine atá sna grúpaí a bhfuil riosca an-ard ag baint leo:

- daoine atá thar 70 bliain d'aois - fiú má tá siad i mbarr a sláinte
- daoine ar aistríodh orgán dá gcuid
- daoine a bhfuil ceimiteiripe á cur orthu le haghaidh ailse
- daoine a bhfuil radaiteiripe á cur orthu le haghaidh ailse scamhóg
- daoine a bhfuil ailse fola nó ailse smeara orthu mar leaicéime, linfóma nó mialóma is cuma cén chóireáil atá á déanamh orthu
- daoine atá ag fáil imdhíteiripe nó cóireálacha leanúnacha antashubstaintí eile le haghaidh ailse
- daoine atá ag fáil cóireálacha ailse spriocdhírthe eile a d'fhéadfadh dul i bhfeidhm ar an gcóras imdhíonachta, mar choscóirí próitéine cionáise nó coscairí PARP
- daoine a fuair trasphlandú smeara nó gascheall le 6 mhí anuas, nó atá fós ag glacadh drugaí frith-imdhíonachta
- daoine a bhfuil riochtaí riospráide troma orthu lena n-áirítear fiobróis chisteach, drochphlúchadh, fiobróis scamhógach, fiobróis scamhóg, galar scamhóg interstitial agus COPD dian
- daoine a bhfuil riocht orthu a chiallaíonn go bhfuil riosca an-ard acu ionfhabhtuithe a fháil (mar shampla SCID, corráncheall homaisigeach)
- daoine atá ag glacadh cógais a fhágann go bhfuil seans níos mó ann go dtiocfaidh ionfhabhtuithe orthu (mar shampla dáileoga arda stéaróidigh nó teiripí imdhíon-imdhíonachta)
- daoine a bhfuil riocht croí tromchúiseach orthu agus atá ag iompar clainne

Tá comhairle le haghaidh an ghrúpa seo ar fáil ón FSS. Beidh na socruithe a bheidh i bhfeidhm maidir leis an bhfoireann de réir na socruithe sin a bhaineann leis an tseirbhís phoiblí go ginearálta, á nuashonrú ag an Roinn Oideachais i ndiaidh dul i gcomhairle le grúpaí bainistíochta agus ceardchumann agus eiseofar ciorcláin ar na scoileanna ar fad.

4.3) Príomhionadaí Oibrithe

Tá foráil sa Phrótacal le haghaidh Príomhionadaí Oibrithe (PO) a cheapadh i ngach ionad oibre. Beidh an PO ag obair leis an bhfostóir chun cuidiú le bearta a chur i bhfeidhm chun leathadh COVID -19 a chosc agus monatóireacht a dhéanamh ar an méid atáthar ag cloí leis na bearta sin agus beidh ról aige maidir le comhairle sláinte maidir le COVID-19 a chur in iúl san ionad oibre.

Leagtar amach sa chuid seo an dóigh a gcuirfear na forálacha i bhfeidhm sna scoileanna. Thángthas ar chomhaontú go lárnach idir an Roinn Oideachais agus na páirtithe oideachais faoin bpróiseas chun príomhionadaí oibrithe i scoileanna.

Titeann an fhreagracht maidir le forbairt agus cur i bhfeidhm Phlean Freagartha Covid- 19 agus na bearta rialaithe a bhaineann leis go príomha ar an mBord Bainistíochta/ Oideachais agus Oiliúna agus ar bhainistíocht na scoile.

Tá tábhacht ollmhór ag baint le cumarsáid láidir agus cur chuige comhoibritheach chun leathadh COVID-19 i scoileanna a chosc, agus chun aire a thabhairt do shláinte, sábháilteacht agus folláine na foirne agus na ndaltaí. Ní bhainfear cloí leis an bPrótacal um Fhilleadh ar Obair amach ach amháin má dhéanann gach duine an fhreagracht a chomhroinnt agus na bearta atá sa Phrótacal a chur i bhfeidhm san áit oibre.

Má tá aon imní nó barúlacha ag ball foirne maidir le Plean Freagartha Covid-19, bearta rialaithe nó an dóigh le cloí leis na bearta sin ag baill foirne, daltaí nó daoine eile ba chóir dó / di teagmháil a dhéanamh leis an bpríomhoibrí / na hoibrithe a rachaidh i dteagmháil leis an bpríomhoide / BOM.

Ról an Phríomhionadaí Oibrithe (PO)

Go hachomair, is é ról an PO ná:

- Ionadaíocht a dhéanamh ar gach ball foirne san ionad oibre, beag beann ar an ról atá aige, agus a bheith airdeallach ar na saincheistanna a d'fhéadfadh teacht chun cinn maidir le cohóirt áirithe foirne;
- A bheith ag comhoibriú le bainistíocht na scoile chun sábháilteacht, sláinte agus leas na bhfostaithe maidir le COVID-19 a chinntiú, a oiread agus is féidir;
- A bheith ar an eolas maidir leis an gcomhairle is déanaí ón Rialtas maidir le COVID-19;

- I gcomhpháirt le bainistíocht na scoile, dea-chleachtais sláinteachais a chur chun cinn ar nós lámha a ní go rialta agus dea-bhéasa riospráide a chothú chomh maith le scaradh sóisialta a choinneáil de réir comhairle sláinte poiblí;
- Cabhair a thabhairt do bhainistíocht na scoile bearta a chur i bhfeidhm chun COVID-19 a chosc san ionad oibre de réir an Phrótacail um Fhilleadh ar Obair go Sábháilte agus na comhairle reatha maidir le sláinte phoiblí;
- I gcomhpháirt le bainistíocht na scoile, monatóireacht a dhéanamh ar an méid atáthar ag cloí le bearta chun leathadh COVID-19 a chosc;
- Athbhreithnithe a dhéanamh go rialta ar bhearta sábháilteachta;
- Ábhar imní ar bith a thuairisciú láithreach do bhainistíocht na scoile agus taifid ar na ceisteanna sin agus na gníomhartha a glacadh chun dul i ngleic leo a choinneáil;
- Dul i gcomhairle le bainistíocht na scoile ar Phlean Freagartha COVID-19 sa chás ina dtagann COVID-19 ar dhuine agus é ar scoil lena n-áirítear suíomh limistéir leithlisithe agus bealach sábháilte chuig an limistéar sin;
- Measúnú a dhéanamh i gcomhpháirt leis an scoil ar aon ghníomh atá le déanamh i ndiaidh eachtra ar bith;
- Dul i gcomhairle le comhghleacaithe ar cheisteanna maidir le COVID-19 san ionad oibre;
- Ionadaíocht a dhéanamh do bhainistíocht na scoile thar ceann a gcomhghleacaithe ar cheisteanna maidir le COVID-19 san ionad oibre.

Beidh Príomhionadaí Oibríthe amháin á cheapadh ag gach scoil.

Beidh Leas-Ionadaí Oibríthe chomh maith le PO á cheapadh ag scoileanna ina bhfuil níos lú ná 30 ball foirne. Is é ról an Leas-Ionadaí Oibríthe ná feidhmiú mar an PO nuair atá an PO as láthair.

Beidh Ionadaí Oibríthe Cúnta chomh maith le PO á cheapadh ag scoileanna ina bhfuil níos mó ná 30 ball foirne agus ag gach scoil speisialta. Is é ról an Ionadaí Oibríthe Cúnta:

- cabhair a thabhairt don PO agus é i mbun na ndualgas thuasluaite; agus
- feidhmiú mar an PO nuair atá an PO as láthair.

<i>Ainm(neacha) Príomhionadaí Oibríthe;</i>	<i>Sonraí Teagmhála:</i>

Tá dualgas ar gach ball foirne, dalta, tuismitheoir, conraitheoir agus cuairteoir mar dhaoine aonair agus i gcomhpháirt a chéile aird chuí a thabhairt ar a shláinte agus a shábháilteacht féin agus ar shláinte daoine eile agus cuidiú le cur i bhfeidhm Phlean Freagartha Covid-19 agus na bearta rialaithe a bhaineann leis.

Tá iomlán na sonraí maidir leis na socruithe a chuirfear i bhfeidhm maidir leis an PO i mbunscoileanna agus i scoileanna speisialta leagtha amach in **Aguisín 8**.

4.4) Comharthaíocht

Beidh ar scoileanna comharthaíocht a thaispeáint ar a léireofar comharthaí agus siomptóim COVID-19 agus tacú le sláinteachas maith láimhe agus riospráide.

Soláthróidh an Roinn póstaer chlóite do scoileanna, le príomhtheachtaireachtaí sláinte atá oiriúnach don aois - níos chéim láimhe, sraothartach agus béasaíocht a bhaineann le casachtach srl.

Féach an nasc thíos do na póstaer seo a ligfidh do scoileanna ar mian leo é soláthar breise póstaer a chur ar fáil. Is féidir soláthar ar bith den chineál seo a lorg ar bhonn áitiúil.

gov.ie/filleadharscoil

Féadfaidh scoileanna socruithe a dhéanamh chun na póstaer a thaispeáint in áiteanna tábhachtacha ar nós oifigí, pasáistí, seomraí foirne agus i leithris.

4.5) Leagan amach na scoile a athrú

Tá sé molta scaradh sóisialta a choinneáil i dtimpeallacht na scoile mar cheann de na príomhbhearta rialaithe chun an riosca go dtabharfaí isteach agus go leathfar COVID-19 a íoslaghdú. Tá tuilleadh faisnéise faoin dóigh ar féidir scaradh sóisialta a úsáid i dtimpeallacht na scoile le fáil in **Cuid 5.4** thíos lena n-áirítear nasc chuig samplaí agus íomhánna áirithe de leaganacha amach seomraí ranga (ranganna speisialta san áireamh).

Ba chóir do scoileanna seomraí ranga agus réimsí eile a leagan amach ar bhealach éagsúil agus de réir mar is gá chun tacú le scaradh sóisialta de réir na teorach sula ndéanfar na scoileanna a oscailt in athuir.

4.6) Measúnú Riosca Sláinte agus Sábháilteachta

Baol i dtimpeallacht na scoile atá in COVID-19 i gcomhthéacs na sláinte agus na sábháilteachta. Tá teimpléad maidir le measúnú riosca chun na bearta rialaithe atá ag teastáil chun riosca COVID-19 a mhaolú i suíomhanna scoile ceangailte ag **Aguisín 4**.

Is tábhachtach go ndéanann scoileanna athbhreithniú ar a nósanna imeachta éigeandála maidir le sábháilteacht ó dhóiteán, garchabhair, timpistí agus tarluithe contúirteacha chun aon rioscaí nua a bhíonn ann mar gheall ar Phlean Freagartha COVID-19 na scoile a mheas. Ba cheart athrú ar bith maidir le nósanna imeachta éigeandála na scoile atá ann cheana a dhoiciméadú agus a thabhairt isteach mar chuid de ráiteas sábháilteachta na scoile.

Ba cheart do scoileanna athbhreithniú a dhéanamh ar na measúnuithe riosca atá acu cheana féin chun aon rioscaí nua a bhíonn ann mar gheall ar Phlean Freagartha COVID-19 na scoile a mheas. Ba cheart athrú ar bith ar mheasúnuithe riosca reatha na scoile a dhoiciméadú agus a thabhairt isteach mar chuid de ráiteas sábháilteachta na scoile.

Nós Imeachta Éigeandála/Garchabhrach

Beidh an Nós Imeachta Éigeandála/Garchabhrach i bhfeidhm i scoileanna go fóill. I gcás éigeandála nó mar tharlaíonn eachtra thromchúiseach, ba cheart do scoileanna scairt a chur ar otharcharr nó ar an mbriogáid dóiteáin ar 112/999 ag tabhairt sonraí faoi shuíomh agus faoin chineál eachtra leighis a thit amach.

4.7) Rochtain ar Loga na Scoile agus Rochtana

Beidh rochtain ar fhoirgneamh na scoile de réir na nósanna imeachta comhaontaithe ag scoileanna.

Beidh socruithe do chuairteoirí riachtanacha ar nós conraitheoirí agus tuismitheoirí teoranta do chuspóirí riachtanacha agus teoranta dóibh siúd a gheobhaidh cead roimh ré ón bpríomhoide. D'fhéadfadh go mbeadh ar Chigireacht na Roinne Oideachais cuairt a thabhairt ar scoileanna agus ar ionaid oideachais chun tacú leo de réir mar is cuí maidir le cur i bhfeidhm comhairle sláinte poiblí a bhaineann le timpeallacht shábháilte foghlama agus oibre a chruthú do chách.

Is ríthábhachtach go n-aithnítear daoine aonair a d'fhéadfadh a bheith ionfhabhtáíoch agus iad a aonrú ionas gur féidir srian a chur le leathadh an víris chun a sláinte agus sábháilteacht agus sláinte agus sábháilteacht na mball foirne agus cuairteoirí eile agus conraitheoirí ar an ionad oibre a chosaint. Ba cheart loga síneadh isteach/amach dóibh siúd a théann isteach in áiseanna scoile a choinneáil. Ba cheart don scoil loga do lucht teagmhálaithe na foirne agus na ndaltaí a choinneáil. Tá loga samplach ar fáil in **Aguisín 5**.

Tá treoir curtha ar fáil ag an gCoimisiún um Chosaint Sonraí maidir le himpleachtaí cosanta sonraí a bhaineann leis na prótacail maidir le filleadh ar obair. Is féidir teacht ar an gcomhairle anseo:

<https://www.dataprotection.ie/en/news-media/data-protection-implications-return-work-safely-protocol>

Cuirtear i gcuimhne do scoileanna go gcaithfear gach taifead agus na sonraí scoile uile a choinneáil agus a phróiseáil de réir RGCS agus na nAchtanna um Chosaint Sonraí. Titeann sé ar gach scoil (nó BOO) cloí leis an reachtaíocht agus í ag feidhmiú mar aonad rialaithe sonraí.

5) Bearta Rialaithe - Chun Tabhairt Isteach agus Leathadh Covid-19 i Scoileanna a chosc

Ceann de na príomhtheachtaireachtaí chun rioscaí COVID-19 a bhainistiú is ea gach rud praiticiúil agus is féidir a dhéanamh chun tabhairt isteach COVID-19 sa scoil a sheachaint. Mura dtagann ionfhabhtú isteach ní féidir leis leathadh. Tá an riosca ann go leathfar an t-ionfhabhtú nuair a thugtar isteach é i ngach

idirghníomhaíocht idirphearsanta; mac léinn-mac léinn, múinteoir-múinteoir agus múinteoir-mac léinn agus caithfear í a bhainistiú i ngach suíomh.

Cuireadh réimse de bhearta rialaithe riachtanacha i bhfeidhm chun an riosca go leathfar an víreas Covid-19 a laghdú agus chun sábháilteacht, sláinte agus leas foirne, daltaí, tuismitheoirí agus cuairteoirí a chosaint a oiread agus is féidir sa scoil. Leanfar d'athbhreithniú agus nuashonrú a dhéanamh ar bhonn leanúnach ar na bearta rialaithe de réir mar is gá.

Is ríthábhachtach go mbeadh baill foirne, daltaí, tuismitheoirí agus cuairteoirí ar an eolas faoi na bearta rialaithe atá leagtha amach agus ní mór dóibh a bheith ag comhoibriú go hiomlán leis na riachtanais sláinte agus sábháilteachta go léir agus cloí leo dá réir.

Ba cheart do bhaill foirne a thuiscint go bhfuil dualgas dlíthiúil orthu de réir Alt 13 den Acht um Shábháilteacht, Sláinte agus Leas ag an Obair 2005 cloí le riachtanais sláinte agus sábháilteachta agus cúram réasúnach a ghlacadh maidir lena gcuid sláinte agus sábháilteachta féin, a gcomhghleacaithe. agus páirtithe eile san ionad oibre.

An dóigh leis an riosca a bhaineann le COVID-19 a thabhairt isteach i Scoileanna a Íoslaghdú:

Feasacht ar shiomptóim COVID-19 a chur chun cinn (**sonraí i gCuid 5.1**);

- Cuir comhairle ar bhaill foirne agus ar dhaltaí a bhfuil siomptóim orthu gan dul ar scoil, scairt a chur ar a ndochtúir agus treoir FSS a leanúint maidir le féin-aonrú ;
- Cuir comhairle ar bhaill foirne agus ar dhaltaí gan dul ar scoil má d'aithin FSS iad mar theagmhálaí do dhuine ar a bhfuil COVID-19 agus comhairle FSS a leanúint maidir le srian a chur ar ghluaiseacht;
- Cuir comhairle ar bhaill foirne agus ar dhaltaí a dtagann siomptóim orthu ar scoil é sin a chur in iúl don Phríomhoide láithreach;
- Cinntigh go bhfuil a fhios ag baill foirne agus ag na daltaí an prótacal chun cás amhrasta de COVID-19 a bhainistiú ar scoil (**sonraí i gCuid 8**);
- Ní mór do gach duine a théann isteach i bhfoirgneamh na scoile sláinteachas láimhe a dhéanamh le sláintitheoir láimhe;

- Ba cheart cuairteanna ar an scoil i rith an lae scoile a dhéanamh le socrú roimh ré agus ba cheart bualadh leo ag pointe teagmhála faoi leith;
- Ba cheart scaradh fisiceach (2m) a choinneáil idir na baill foirne agus na cuairteoirí nuair is féidir.

5.1) Siomptóim Covid-19 a aithint

Chun leathadh COVID-19 a chosc is tábhachtach eolas a bheith agat faoi na siomptóim agus iad a aithint. Is iad sin:

- ✓ Teocht ard
- ✓ Casacht
- ✓ Gearranáil
- ✓ Boladh nó blas a bheith cailte nó blas as riocht

5.2) Sláinteachas Anála

Déan cinnte de go leanann tú féin, agus na daoine atá thart ort, sláinteachas anála maith. Ciallaíonn sé sin do bhéal agus do shrón a chlúdach le ciarsúr nó casacht agus sraoth a ligean ar d'uillinn agus í crochta. Ansin caith an ciarsúr ar shiúl láithreach agus go sábháilte i mbosca bruscair in aice lámhe...

Má leanann tú sláinteachas anála maith, cosnóidh tú na daoine atá thart ort ó víris ar nós slaghdáin, fliú agus Covid-19.

5.3) Sláinteachas Lámhe

Ba cheart go dtuigfeadh baill foirne agus daltaí an fáth a bhfuil sláinteachas lámhe tábhachtach agus an uair agus an dóigh lena lámha a ní.

Ba cheart go gcuirfeadh scoileanna sláinteachas maith chun tosaigh agus póstaer a thaispeáint ar fud na scoileanna faoin dóigh le lámha a ní. Lean treoracha FSS ar lámha a ní:

<https://www2.hse.ie/wellbeing/how-to-wash-your-hands.html>

Is féidir sláinteachas lámhe a dhéanamh trí lámha a ní nó díghalrán lámhe a úsáid (nuair a bhíonn cuma ghlas ar na lámha).

Ní mór úsáid áiseanna sláinteachais lámhe a bhainistiú lena n-áirítear báisíní níocháin ionas nach mbeidh líon mór daoine ag fanacht le báisíní níocháin lámhe agus sláintitheoirí lámhe a úsáid.

Ní mór rochtain a bheith againn ar shaoráidí níocháin lámhe i ndiaidh gníomhaíochtaí ar dóigh dóibh lámha a shalú, ar nós imirt lasmuigh nó gníomhaíochtaí spóirt áirithe mar nach n-oibríonn sláintitheoir lámhe ar lámha salacha.

Is féidir úsáid níos éasca a bhaint as dáilleoirí sláintíochta lámhe ag pointí imeachta agus iontrála scoileanna agus seomraí ranga agus ba chóir a bheith cúramach aon doirteadh sláintíochta lámhe a ghlanadh chun rioscaí go dtitfeadh daoine a laghdú.

Is fearr uisce te ná uisce fuar agus lámha á ní ach mura dtagann as an gcóras pluiméireachta ach uisce fuar, ba chóir gallúnach a eiblíonn gan stró in uisce fuar a úsáid.

Ba chóir báisíní níocháin lámhe, uisce reatha, gallúnach leachtach agus áiseanna triomú lámhe a chur ar fáil i ngach leithreas, cistin agus aon áit ina ndéantar bia a ullmhú.

Ba cheart áiseanna níocháin lámhe a choinneáil go maith agus ba cheart an méid gallúnach agus tuáillí atá ar fáil a líonadh suas go rialta chun gach duine a spreagadh chun iad a úsáid.

Is rogha eile inghlactha iad triomadóirí aer te le haghaidh triomú lámhe ach caithfear iad a chothabháil go rialta. Ní léir go bhfuil baint ag triomadóirí lámhe le riosca méadaithe tarchuir COVID-19.

Ba chóir póstaer ar a dtaispeántar teicnící chun lámha a ní agus a chuireann níochán lámhe chun cinn a chrochadh ar bhallaí in aice le háiseanna níocháin agus is féidir iad a lannú nó a chur i muinchille phlaisteach.

Tá sláintitheoir lámhe oiriúnach le húsáid le haghaidh sláinteachas lámhe nuair nach bhfuil na lámha salacha le feiceáil (cuma ghlan orthu).

Is fearr fianaise ar éifeachtúlacht a thabhairt do shláintitheoir lámhe atá bunaithe ar alcól ach is féidir úsáid a bhaint as unghaí lámhe nach bhfuil bunaithe ar alcól freisin.

Nuair a bhíonn unghaí láimhe / glóthacha á n-úsáid i gcúram scoile ba chóir cúram a ghlacadh chun a chinntiú nach ndéanann na daltaí iad a shlogadh toisc go bhfuil siad inadhainte agus tocsaineach.

Níor cheart go mbainfeadh leanaí óga úsáid as coimeádáin d'fhoirmiú alcóil go neamhspleách.

Minicíocht Sláinteachais Láimhe

Ba cheart do dhaltaí agus do bhaill foirne agus do dhaltaí sláinteachas a dhéanamh ar na lámha:

- Ar theacht ar scoil dóibh;
- Sula n-itheann siad nó sula n-ólann siad;
- I ndiaidh dóibh dul chuig an leithreas;
- I ndiaidh dóibh a bheith ag súgradh lasmuigh;
- Nuair a bhíonn a lámha salach;
- Nuair a dhéanann siad casacht nó sraoth.

Tá socrú déanta ag an Roinn go mbunófar creat tarraingthe anuas chun scoileanna a chumasú sláintitheoirí láimhe agus aon soláthairtí TCP riachtanacha eile a cheannach le húsáid a bhaint astu sa scoil. Tá an próiseas soláthair don chreat seo ag dul chun cinn go mór agus tá sé i gceist go mbeidh na hábhair seo ar fáil le tarraingt anuas go luath i mí Lúnasa. Cuirfear tuilleadh treoirlínte go gairid. Cuirfidh an Roinn maoiniú ar fáil do na costais a bhaineann le sláintíocht láimhe agus riachtanais TCP i scoileanna. Beidh an maoiniú seo ar fáil sula n-osclófar na scoileanna ag deireadh mhí Lúnasa.

5.4) Scaradh Fisiceach

Féadtar an scaradh fisiceach a chur i bhfeidhm go húsáideach i mbunscoileanna agus i scoileanna speisialta, rud a fhágann go mbeidh roinnt solúbthachta ann nuair is gá. Ní mór é a chur i bhfeidhm ar bhealach praiticiúil chun a aithint nach féidir fócas a d'fhéadfadh níos mó dochair ná sochar a dhéanamh ar an timpeallacht foghlama. Beidh cuma dhifriúil ar scaradh fisiceach ar fud na n-aoisghrúpaí áirithe agus na gcéimeanna éagsúla foghlama. Ba cheart a bheith cúramach chun teannas nó coinbhleacht a d'fhéadfadh a bheith ann a sheachaint agus b'fhéidir go mbeadh solúbthacht ag teastáil ó am go chéile chun na bearta a chur i bhfeidhm.

Aithnítear freisin nach féidir i gcónaí leis an bhfoireann scaradh fisiceach a choinneáil ó dhaltaí agus níl sé oiriúnach go mbeifí ag súil leis sin i gcónaí nuair a d'fhéadfadh sé sin drochthionchar a imirt ar an dalta i.e. má bhaineann gortú do leanbh agus garchabhair ag teastáil dá bharr.

Mar sin féin, nuair is féidir ba chóir don fhoireann achar 1m ar a laghad a choinneáil agus 2m más féidir. Ba cheart dóibh bearta a dhéanamh freisin chun dlúth-theagmháil a sheachaint ag leibhéal aghaidh ar aghaidh cosúil le fanacht ina seasamh seachas suí in aice leis / ag cromadh síos.

Titeann an scaradh fisiceach isteach in dhá chatagóir:

- Scaradh a mhéadú
- Teagmháil a laghdú

Scaradh a mhéadú

Ba cheart do scoileanna na doiciméid treorach a chuireann an Roinn Oideachais ar fáil maidir leis an leagan amach scoile is fearr agus a luaitear i g**Cuid 4.5** thuas a úsáid chun scaradh a mhéadú chomh mór agus is féidir.

Chun fadú fisiceach a choinneáil sa seomra ranga, ba cheart do bhunscoileanna agus scoileanna speisialta:

1. Seomraí ranga a leagan amach in athuair chun fadú fisiceach a uasmhéadú
2. An spás uile atá ar fáil sa scoil a úsáid agus a leagan amach in athuair chun fadú fisiceach a uasmhéadú

Chun tacú le bunscoileanna agus le scoileanna speisialta maidir le fadú fisiceach a chur i bhfeidhm sa seomra ranga, d'fhorbair an Roinn sraith leagan amach léiritheach seomra ranga de roghanna a d'fhéadfadh a bheith ann (socruithe do ranganna speisialta ina measc) atá de réir na comhairle sláinte poiblí, agus ina nglactar leis...

- Troscán, seilfeanna, srl ar na ballaí a thabhairt amach as seomraí
- Éagsúlacht de mhéideanna na seomraí.

Tá nasc chuig samplaí agus íomhánna áirithe de leaganacha amach seomraí ranga (ranganna speisialta san áireamh).

Beidh maoiniú ar fáil ón scéim deontais feabhsaithe mionoibreacha chun na hoibreacha ar leagan amach a athrú sna seomraí ranga seo a éascú. Tabharfar an maoiniú seo do scoileanna faoi lár Lúnasa.

Ba chóir go mbeadh deasc an mhúinteora 1m ar a laghad agus 2m ar shiúl ó dheasca na ndaltaí más féidir.

Teagmháil a laghdú

Beidh an méid a d'fhéadfaí idirghníomhaíocht a laghdú i mbunscoil nó i scoil speisialta ag brath ar shuíomh na scoile agus beidh cur chuige ciallmhar ag teastáil ina n-aithnítear teorainneacha ar féidir é sin a bhaint amach idir daltaí.

I mbunscoileanna agus i scoileanna speisialta ba chóir achar 1m a choinneáil idir deasca nó idir daltaí aonair. Aithnítear nach dócha go gcoinneoidh leanaí níos óige fadú fisiceach agus iad i bhfoirgneamh na scoile. Ar an ábhar sin, ní réamhriachtanas é seo a chur i bhfeidhm sna chéad 4 bliana de bhunscoileanna nó de scoileanna speisialta chun bunscoil nó scoil speisialta a athoscailt do gach dalta.

Nuair is féidir ba chóir stáisiúin oibre a thabhairt ar bhonn comhsheasmhach do na baill foirne agus leanaí céanna in áit spásanna a bheith ann atá comhroinnte.

D'fhéadfaí an riosca ionfhabhtaithe a laghdú trí dhaltaí agus a múinteoirí a struchtúrú i mBoilgeoga Ranga (ie grúpáil ranga a fhanann scartha ó ranganna eile a oiread agus is féidir) agus grúpaí faoi nó "Meithleacha" laistigh de na boilgeoga ranga sin, nuair a bhíonn sé sin praiticiúil.

Má dhéantar an rang a roinnt ina Meithleacha, ba chóir go mbeadh (achar 1m) ar a laghad idir Podanna aonair laistigh den Bhoilgeog Ranga agus idir daoine aonair sa mheitheal, nuair is féidir.

Tá sé i gceist go ginearálta teagmháil agus comhroinnt áiseanna comóna a theorannú idir daoine i mBoilgeoga Ranga áirithe (agus Meithleacha laistigh de na Boilgeoga Ranga sin) a oiread agus is féidir, seachas gach teagmháil idir Meithleacha a sheachaint, mar ní bheifear in ann an dara ceann a dhéanamh i dtólamh.

Is é is cuspóir leis an gcóras laistigh den scoil nach meascann grúpáil ranga ach lena rang féin ó thús an lae scoile go deireadh an lae scoile. Bearta sa bhreis is ea na Meithleacha sna Boilgeoga Ranga sin chun méid na dlúth-theagmhálacha laistigh den Bhoilgeoig Ranga a theorannú.

Ba chóir méideanna meithle a choinneáil chomh beag agus is dóigh a bheidh réasúnta praiticiúil i gcomhthéacs sonrath an tseomra ranga.

A mhéid is féidir, ba chóir go mbeadh na daltaí agus an fhoireann teagaisc sna Boilgeoga Ranga céanna go comhsheasmhach cé nach mbeifear in ann é sin a dhéanamh i gcónaí.

Ba cheart go mbeadh sosanna agus amanna béile nó áiteanna faoi leith ag Boilgeoga Ranga éagsúla ag am sosa nó béile (nó d'fhéadfadh sé sin a bheith ina mblianta difriúla ranga ie Dara Rang, Tríú Rang, srl.)

Ba cheart roinnt ábhar oideachasúil idir Meithleacha a sheachaint / a íoslaghdú nuair is féidir.

Ba chóir go mbeadh teorainn leis na baill foirne a aistríonn ó bhoilgeog ranga go boilgeog ranga eile a oiread agus is féidir.

Áirítear leis na bearta breise chun idirghníomhaíocht a laghdú:

Teorainn a chur le hidirghníomhaíocht ar theacht agus imeacht agus i hallaí agus i limistéir chomhroinnte eile.

Ba cheart cur in aghaidh teagmháil fhisiceach shóisialta (beannachtaí ó lámh go lámh, barróga).

Nuair a chaithfidh daltaí bogadh timpeall sa seomra ranga chun gníomhaíochtaí a dhéanamh (rochtain a fháil ar acmhainn chomhroinnte) ba chóir é a eagrú a mhéid is féidir ionas nach dtagann barraíocht le chéile ag an acmhainn chomhroinnte.

Níor chóir don fhoireann agus do dhaltaí míreanna pearsanta a roinnt.

Mol do na daltaí iompraíochtaí a mbíonn teagmháil láimhe go béal leo a sheachaint (pinn / pinn luaidhe a chur sa bhéal).

Sa chás ina mbíonn méarchláir nó táibléid i gceist le haghaidh teagaisc agus foghlama, ba chóir dromchla teagmhála na feiste a ghlanadh go rialta agus sláinteachas láimhe a chur in iúl.

Fad Fisiceach Iasmuigh den Seomra Ranga agus sa Scoil

Daltaí a fhágáil ón scoil/ a bhailiú ón scoil

Ba chóir socruithe a dhéanamh chun daltaí a ligean amach / a bhailiú chun fadú fisiceach 2m a spreagadh nuair is féidir.

Ba chóir siúl / rothaíocht chun na scoile a spreagadh a oiread agus is féidir.

Ba chóir socruithe a dhéanamh chun achar 2m a choinneáil idir tuismitheoirí agus caomhnóirí agus idir tuismitheoirí agus caomhnóirí agus foireann na scoile.

Is é aidhm aon socruithe ná teacht le chéile daoine ag geataí na scoile a sheachaint i gcás nuair a bheidh sé doiligh orthu fadú fisiceach a dhéanamh

Ba cheart amanna fágála / bailithe agaithe a mheas nuair is praiticiúil agus indéanta.

Má tá pointí rochtana breise ag scoileanna, féadfar machnamh a dhéanamh an féidir iad a úsáid chun róphlódú a laghdú.

Ba cheart machnamh a dhéanamh ar an áit a dtagann daltaí le chéile nuair a bhaineann siad an scoil amach. D'fhéadfadh siad dul go díreach chuig an spás foghlama/ seomra ranga a cuireadh ar fáil dá ngrúpa beag féin.

Foireann

Moltar don fhoireann achar 2m a choinneáil eatarthu féin le haghaidh scaradh fisiceach. Tá sé seo ábhartha go háirithe maidir le fadú idir daoine fásta nuair nach mbíonn siad ag teagasc agus in áiteanna ar nós an tseomra foirne agus iad ag teacht ar obair.

Mura féidir 2m a choinneáil i ngrúpaí foirne, ba cheart cloí leis an bhfad is féidir agus treoir maidir le clúdach aghaidhe.

Ba cheart cloí le fadú fisiceach idir baill foirne sa seomra foirne trí shosanna agaithe srl a úsáid.

Ba chóir cruinnithe foirne a reáchtáil ó chian nó i ngrúpaí beaga nó i spásanna móra chun fadú fisiceach a éascú.

Polasaí gan croitheadh láimhe a chur i bhfeidhm.

Íoslaghdaigh bailiú le chéile baill foirne ag tús nó ag deireadh an lae scoile.

Is féidir leis an bhfoireann sealáíocht a dhéanamh idir réimsí / ranganna ach ba cheart é sin a íoslaghdú nuair is féidir.

Bialann

Déan cinnte de go mbíonn fadú fisiceach i bhfeidhm in áiseanna bialainne.

Déan úsáid na bialainne a agú agus leathnaigh uaireanta freastail le teacht le grúpáil ranganna.

Cuir i bhfeidhm córas bainistithe scuainí.

Déan cinnte de go níonn daltaí a lámha sula dtéann siad isteach sa bhialann agus i ndiaidh dóibh an bhialann a fhágáil.

Pasáistí agus Staighre

Is dócha nach gcuirfidh teagmháil ghairid le duine i halla go mór le leathadh an ionfhabhtaithe mura mbíonn teagmháil fhisiceach idir daoine agus plé neamhfhoirmiúil grúpa a sheachaint.

Clós/ Maoirseacht

Is beag seans go leathfar an galar mar gheall ar theagmháil le dromchlaí seachtracha nó áiteanna súgartha.

Athraigh am súgartha / gníomhaíochtaí lasmuigh chun an slua ag an mbealach isteach agus na bealaí amach a íoslaghdú.

Ní féidir scaradh fisiceach a choinneáil nuair a bhíonn daltaí i mbunscoileanna nó i scoileanna speisialta ag súgradh le chéile lasmuigh, ach tá sé ina chuidiú cloí leis na grúpaí céanna a oiread agus is féidir.

Déan amanna sosa agus rochtain ar an taobh amuigh a agú.

Ba chóir leanaí a spreagadh chun sláinteachas láimhe a dhéanamh roimh ghníomhaíochtaí lasmuigh agus ina ndiaidh.

Íoslaghdaigh comhroinnt trealamh agus nigh trealamh comhroinnte idir daoine éagsula iad a úsáid.

5.5) Úsáid TCP i Scoileanna

Ní bheidh sé riachtanach TCP a chaitheamh laistigh de scoileanna de réir na teorach reatha maidir le sláinte cheirde agus sláinte phoiblí . I gcás líon teoranta de bhaill foirne, áfach, caithfear TCP a úsáid ó am go chéile nó i gcónaí mar gheall ar chineál gníomhaíochtaí oibre nó réimsí oibre áirithe. D'fhéadfadh ról mar seo a leanas a bheith i gceist:

- Cuidiú le riachtanais chúraim phearsanta
- Sa chás ina n-aithnítear cás amhrasta de COVID-19 agus an scoil ag feidhmiú
- Sa chás ina bhfuil baill foirne go háirithe i mbaol ionfhabhtaithe ach nach bhfuil siad ar liosta na ndaoine a chatagóirítear mar dhaoine i ngrúpaí ardriosca, nó a d'fhéadfadh a bheith ina gcónaí leo siúd atá sa chatagóir ardriosca.

Beidh TCP iomchuí ar fáil chun déileáil le cásanna amhrasta COVID-19, riachtanais chúraim phearsanta agus le haghaidh garchabhrach. Sa chás ina dtugann baill foirne cúram sláinte do leanaí a bhfuil riachtanais leighis acu i dtimpeallacht na scoile ba chóir dóibh réamhchúraimí caighdeánacha a chur i bhfeidhm de réir an ghnáthchleachtais.

Mascanna

Níl clúdaigh aghaidhe éadaigh oiriúnach do leanaí faoi bhun 13 bliana d'aois agus do dhuine ar bith:

- A bhfuil trioblóid anáilaithe aige;
- Atá gan aithne nó éagumasaithe;
- Nach bhfuil in ann é a bhaint de gan chabhair;
- A bhfuil riachtanais speisialta aige agus a d'fhéadfadh a bheith míshásta nó míchomparadh agus clúdach aghaidhe á chaitheamh aige.

Maidir le baill foirne níor chóir go mbeadh clúdaigh aghaidhe ag teastáil más féidir scaradh sóisialta a chur i bhfeidhm mar is ceart. Agus clúdach aghaidhe á chaitheamh is amhlaidh nach mbeifí in ann mothúcháin a léiriú agus beidh cumarsáid deacair dá réir.

Is féidir úsáid cealtrach a mheas mar mhalairt sa chás ina bhfuil inní ann maidir le dlúth-theagmháil fhaidréiseach agus nochtadh do bhraoiníní sreabhach / riospráide. Is féidir teacht anseo ar chomhairle faoin dóigh is fearr chun clúdaigh aghaidhe a úsáid:

<https://www2.hse.ie/conditions/coronavirus/face-masks-disposable-gloves.html>

Lámhainní

Ní hiondúil go mbeidh úsáid lámhainní indiúscartha sa scoil ag daltaí ná baill foirne ach d'fhéadfadh sé go mbeadh gá leo i suíomhanna cúraim phearsanta. Ní thugann an ghnáthúsáid cosaint don té atá á gcaitheamh agus d'fhéadfadh daoine eile a bheith i mbaol ó lámhainní truailithe.

Ní hionann úsáid rialta lámhainní indiúscartha agus sláinteachas láimhe.

6) Tionchar COVID-19 ar ghníomhaíochtaí áirithe scoile

Oibreoidh an Roinn le páirtithe leasmhara chun comhairle níos mionsonraithe a sholáthar maidir le gníomhaíochtaí áirithe scoileanna sula n-athosclófar an scoil.

Cór / Léiriú Ceoil

D'fhéadfadh leibhéal níos airde riosca a bheith i gcleachtais / léirithe cór agus cleachtais / léirithe ceoil a bhaineann le huirlisí gaoithe agus ba cheart aird ar leith a thabhairt ar an dóigh a gcoinnítear iad ag cinntiú go bhfuil an seomra aeráilte go maith agus go gcoinnítear an scaradh cuí idir na ceoltóirí.

Gníomhaíochtaí Spóirt

Ba cheart do scoileanna tagairt a dhéanamh do threoir HPSC maidir le Filleadh ar Spórt. Tá nasc chuig na prótacail maidir le Filleadh ar Spórt ar fáil anseo.

<https://www.gov.ie/en/publication/07253-return-to-sport-protocols/>

Trealamh Comhroinnte

Bréagáin

Ba chóir gach bréagán a ní ar bhonn rialta, mar shampla gach seachtain. Bainfidh sé seo ar shiúl dusta agus salachar eile a d'fhéadfadh frídíní a iompar.

Ba chóir bréagáin ar léir dóibh a bheith salach nó truailithe le fuil nó sreabháin choirp a ghlacadh as úsáid láithreach chun iad a ghlanadh nó a chaitheamh amach.

Roghnaigh bréagáin atá soghlanta agus furasta a dhíghalrú (nuair is gá) agus bréagáin á gceannach agat.

Má úsáidtear éadach nó bréagáin bhoga ba chóir go mbeadh siad in-nite le meaisín.

Ba cheart go mbeifí in ann míreanna mearaí, puzail agus bréagáin a bhféadfadh daltaí óga dagus iad siúd a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu a chur ina mbéal a níochán agus a dhíghalrú.

Ba chóir gach trealamh súgartha a sheiceáil le haghaidh comharthaí damáiste mar shampla briseadh nó scoilteanna. Murar mbítear in ann iad a dheisiú nó a ghlanadh ba chóir iad a chaitheamh amach.

Ba chóir bréagáin agus trealamh glan a stóráil i gcoimeádán glan nó i gcófra glan. Ba cheart treoracha an mhonaróra a leanúint i gcónaí.

Ag an am seo ba chóir go mbeadh ábhar múnlaithé bog agus taos súgartha in úsáid aonair amháin.

Nós Imeachta Glantacháin do Bhréagáin

Nigh an bréagán in uisce te gallúnaí, agus bain úsáid as scuab chun dul isteach i scoilteanna.

Rinseáil an bréagán in uisce glan.

Triomaigh an bréagán go maith.

D'fhéadfadh go mbeadh roinnt bréagáin chrua phlaisteacha oiriúnach le glanadh sa mhiasniteoir.

Ba chóir bréagáin leictreonacha nó tochrais nach féidir a thumadh in uisce a ghlanadh le héadach tais agus a thriomú.

I gcásanna áirithe b'fhéidir go gcaithfí bréagáin / trealamh a dhíghalrú tar éis iad a ghlanadh, mar shampla: bréagáin / trealamh a chuireann daltaí ina mbéal. Bréagáin/trealamh a bhí salach le fuil nó sreabháin choirp nó bréagáin inar aithníodh cás de COVID-19.

Má bhíonn díghalrú ag teastáil: Ba chóir díghalrán a scaoileann clóirín a úsáid caolaithe go tiúchan de chlóirín 1,000ppm. Ba chóir an earra a shruthlú agus a thriomú go maith.

Ealaín - Ba chóir na daltaí a spreagadh nuair is féidir chun a gcuid soláthairtí ealaíne agus trealaimh aonair féin a thabhairt leo.

Leictreonaic - Ba cheart giuirleáidí leictreonacha comhroinnte mar tháibléid, scáileáin tadhaill, méarchláir a ghlanadh idir úsáidí agus d'fhéadfaí machnamh a dhéanamh ar chlúdaigh inúsáidte a úsáid le haghaidh leictreonaic chun glanadh a éascú.

Trealamh / Uirlisí Ceoil - Níor cheart uirlisí a chomhroinnt a oiread agus is féidir idir daltaí agus má theastaíonn comhroinnt, ba cheart na huirlisí a ghlanadh idir úsáidí.

Polasaí Leabharlainne - Ba chóir go mbeadh a gcuid leabhar féin ag daltaí nuair is praiticiúil. Ba chóir go mbeadh na téacsleabhair a dhéantar a chomhroinnt clúdaithe le clúdach plaisteach inúsáidte ar féidir é a ghlanadh idir úsáidí le gníomhaire glanta tí oiriúnach. Ba chóir daltaí a spreagadh chun sláinteachas láimhe a dhéanamh tar éis aon earra comhroinnte a úsáid.

Trealamh Spóirt Comhroinnte- Íoslághdaigh comhroinnt trealaimh agus glan trealamh comhroinnte idir úsáidí ag daoine éagsúla.

7) Sláinteachas agus Glantachán i Scoileanna

Cuirfidh an Roinn Oideachais maoiniú breise ar fáil do scoileanna chun tacú leis an nglantachán feabhsaithe atá riachtanach chun rioscaí COVID-19 a íoslághdú. Tabharfar sonraí faoi na tacaíochtaí maoinithe do scoileanna trí chiorclán agus déanfar iad a nuashonrú de réir mar is gá. Cuirfear an maoiniú ar fáil sula n-osclofar arís é.

Tá an chomhairle faoi leith maidir le glantachán scoile leagtha amach i gcomhairle HPSC agus clúdófar í san oiliúint ionduchtaithe. Leagtar amach sa chomhairle seo an córas glantacháin atá ag teastáil chun tacú le scoileanna ionfhabhtuithe COVID-19 a chosc agus an glantachán feabhsaithe atá ag teastáil i gcás cásanna amhrasta de COVID-19. Iarrtar ar scoileanna an chomhairle ghlantacháin a léamh agus a thuiscint go cúramach agus í sin a chur i bhfeidhm, mar chomhairle, ar gach réimse den scoil de réir mar is cuí.

Meabhraítear do scoileanna aire ar leith a thabhairt do na socruithe sláinteachais d'áiseanna níos álainn láimhe agus leithris.

Go hachomair, ba chóir gach suíomh scoile a ghlanadh **uair amháin sa lá ar a laghad**. Ba chóir go mbeadh glantachán breise ann má tá sé ar fáil dírithe ar dhromchlaí a mbíonn teagmháil go minic leo - hanlaí doirse, ráillí láimhe, cathaoireacha / scítheanna láimhe, áiteanna iteacháin pobail, doirteal agus áiseanna leithris.

Beidh rochtain ag gach ball foirne ar tháirgí glantacháin agus beidh ar a limistéir féin oibre a choinneáil glan. Níor chóir na hábhair ghlantacháin seo a bhaint den fhoirgneamh ar chúinse ar bith.

Ba chóir don fhoireann a limistéar oibre a ghlanadh agus a dhíghalrú go críochnúil roimh agus tar éis é a úsáid gach lá.

Ba cheart málaí diúscartha dramhaíola athúsáidte a bhailiú go rialta ó oifigí agus ó limistéir eile laistigh den áis scoile.

Ní bheidh saoráidí cithfholcadáin ar fáil le húsáid ag baill foirne ná ag na daltaí mar gheall ar an riosca méadaithe a bhaineann le saoráidí agus limistéir cithfholcadáin chomhroinnte. Déanfar é seo a athbhreithniú de réir threoir an rialtais.

Caithfidh baill foirne a dtrealamh agus a n-uirlisí féin a úsáid agus a ghlanadh (cupán, sceanra, pláta srl.).

Seomraí glantacháin / díghalraithe ina raibh dalta / ball foirne a raibh amhras faoi COVID-19 i láthair

Ba chóir an seomra a ghlanadh a luaithe agus is féidir.

Nuair a bheidh an seomra folamh níor chóir an seomra a athúsáid go dtí go mbeidh an seomra glanta agus díghalraithe go maith agus go bhfuil na dromchlaí uile tirim.

Ní oibríonn díghalrú ach ar rudaí atá glan. Nuair a bhíonn díghalrú ag teastáil ní mór glantachán a dhéanamh freisin.

Ba chóir go seachnódh an duine a mbíonn air an glantachán a dhéanamh teagmháil lena aghaidh agus é ag glanadh agus ba chóir dó lámhainní tí agus naprún plaisteach a chaitheamh.

Glan an timpeallacht agus an troscán agus bain úsáid as éadach glantacháin indiúscartha agus glantach tí agus ansin díghalrú le táirge clóirínbhunaithe (tuar tí).

Tabhair aird faoi leith ar dhromchlaí a mbíonn teagmháil go minic leo, cúl cathaoireacha, clóis, hanlaí doirse agus aon dromchlaí atá salach le sreabháin choirp.

Nuair a bheidh an seomra glanta agus díghalraithe agus na dromchlaí uile tirim, is féidir an seomra a úsáid arís.

Má tá am caite ag dalta nó ball foirne a ndearnadh diagnóis air le COVID-19 am i limistéar comhroinnte cosúil le bialann, limistéar súgartha nó má d'úsáid sé na leithris nó seomra folctha, ba chóir na limistéir sin a ghlanadh le glantach tí agus díghalrán ina dhiaidh (mar atá mínithe sa Chomhairle sláinte eatramhaach ón HPSC) a luaithe is féidir.

8) Ag Déileáil le Cás Amhrasta de COVID-19

Ní mór do bhaill foirne nó daltaí fanacht sa bhaile agus iad ag taispeáint comhartha ar bith do COVID-19. Ní mór na treoracha seo a leanúint nuair atá scoil faoi leith ag iarraidh dul i ngleic le cás amhrasta sa scoil.

Ba cheart ionad leithlise i bhfoirgneamh na scoile a ainmniú. Ba cheart go mbeidh plean teagmhais ann a thugann faoi deara go bhféadfadh níos mó ná duine amháin le comharthaí COVID-19 a bheith ann agus a d'fhéadfadh déileáil le cásanna breise. Ní mór don ionad leithlise a bheith in áit phríobháideach agus i bhfad ón bhfoireann agus na daltaí eile.

Dá mbeadh comharthaí COVID-19 á dtaispeáint ag foireann/dalta agus iad ar scoil, ní mór na nósanna imeachta seo a leanúint:

- Más rud é gur dalta é/í an duine le cás amhrasta, ní mór dul i dteagmháil le tuismitheoirí/caomhnóirí an pháiste gan mhoill;
- Ní mór an duine a leithlisiú agus nós imeachta a chur i bhfeidhm chun iad a thabhairt ar an mbealach leithlise go dtí an t-ionad leithlise, ag fanacht 2m nó níos faide ón duine tinn agus ag déanamh cinnte go bhfuil gach éinne eile 2m ar a laghad ón duine tinn i gcónaí;
- Ní gá don ionad leithlise a bheith ina sheomra faoi leith, ach sa chás nach

seomra é ba cheart go mbeadh an t-ionad 2m i bhfad ó na daoine eile sa seomra;

- Cuimhnigh go scaipeann an víreas trí bhraoiníní seachas a bheith ina víreas aer-iompartha, agus mar sin is féidir scaipeadh an víris a sheachaint trí scaradh sóisialta fiú nuair atá daoine eile sa seomra céanna;
- Ós rud é nach féidir leis an bhfoireann spás 2m a choimeád ón bpáiste ina chúram, ba cheart dóibh clúdach aghaidhe nó masc a chaitheamh. Ná caith lámhainní mar ní thaistealaíonn an víreas tríd an gcráiceann;
- Cuir clúdach aghaidhe ar fáil don duine le comharthaí COVID-19 má tá ceann ar fáil. Ní mór dó/di an masc a chaitheamh i gcomhlíonú le daoine eile, agus nuair atá sé/sí ag filleadh ón scoil;
- Déan measúnú ar chumas an duine le comharthaí COVID-19 filleadh abhaile gan mhoill (leis féin nó lena thuismitheoirí) agus ansin dul i dteagmháil lena dochtúir agus féin-aonrú a chleachtadh sa bhaile;
- Muna bhfuil an duine tinn in ann dul abhaile gan mhoill, cabhraigh leis leithlisiú ar scoil agus teagmháil a dhéanamh lena dhochtúir. Níor chóir dó a lámha a chur ar dhaoine eile, dromchlaí nó rudaí. Ba chóir comhairle a thabhairt don duine le comharthaí COVID-19 a bhéal agus a shrón a chlúdach leis an gciarsúr indiúscartha a chuirtear ar fáil nuair a bhíonn sé ag casacht nó ag sraothartach, agus an ciarsúr a chur sa mhála dramhaíola a chuirtear ar fáil;
- Má tá sé de chumas ag an duine filleadh abhaile, socraigh go n-iompróidh ball clainne é abhaile chomh luath is féidir agus tabhair comhairle dó a chuid comharthaí a chur in iúl dá dhochtúir ar an bhfón. Ní mór iompar poiblí a sheachaint;
- Má tá sé ró-thinn chun filleadh abhaile nó má tá comhairle bhreise de dhíth ort, cuir glaoch ar 999 nó 112 agus cuir in iúl dóibh gur cás amhrasta COVID-19 é/í an duine tinn;
- Déan measúnacht ar an eachtra a bheith mar pháirt den chinneadh maidir le gníomhaíochtaí leantacha agus téarnamh;
- Déan socrú ar ghlantóireacht oiriúnach don ionad leithlise agus na láithreacha oibre cuí - **(sonraí breise i Cuid 7)**

Cuirfidh an FSS aon teagmháil le cás daingnithe a bhí ag baill foirne/tuismitheoirí in iúl dóibh tríd an bpróiseas rianaithe teagmhála. Rachaidh an FSS i dteagmháil le gach duine ábhartha i gcás go ndéanfadh diagnóis COVID-19. Ní mór treoracha an FSS a leanúint agus tá rúndacht na foirne agus na ndaltaí riachtanach i gcónaí.

9) Riachtanais Speisialta Oideachais

Dálaí Breise Do Pháistí a bhfuil Riachtanais Speisialta Oideachais Acu

I go leor cásanna ní rud praiticiúil nó oiriúnach é scaradh sóisialta a chur i bhfeidhm le páistí a bhfuil Riachtanais Speisialta Oideachais (RSO) acu. Mar sin ba cheart déanamh cinnte go bhfuil tuiscint bhreise ag tuismitheoirí/caomhnóirí maidir le comharthaí nó athruithe as an ngnách a d'fheadfadh a bheith ina gcomhartha do thinneas/tinneas COVID-19, agus nuair atá na comharthaí seo i láthair ní mór do pháistí fanacht sa bhaile.

Mar an gcéanna ba chóir go mbeadh an fhoireann ar an eolas faoina bhfreagracht gan freastal ar obair má fhorbraíonn siad comharthaí do thinneas riospráide.

Sláinteachas Láimhe

Ba chóir cabhair a thabhairt do pháistí nach bhfuil in ann a lámha a ní leo féin chun na lámha a ní le huisce agus gallúnach nó le díghalrán láimhe (má tá a lámha glan), mar a míníodh cheana féin.

Trealamh

D'fhéadfadh go mbeadh riachtanais chúraim (fisiceach nó iompraíochta) ag roinnt páistí a chiallaíonn go bhfuil gá le háiseanna agus fearais agus/nó trealamh míochaine mar shampla áiseanna leithris, trealamh gluaiseachta agus láimhseála, nó trealamh riospráide a úsáid. I gcás go nglantar áiseanna agus fearais sa scoil moltar go mbeadh sceideal glantacháin curtha ar fáil, ina sonraítear de réir threoracha an déantóra cathain agus conas ba chóir an trealamh a ghlanadh, agus na táirgí glantacháin le húsáid.

Is féidir leis na pointí seo treoir a thabhairt d'fhorbairt an sceidil glantacháin:

- Ní mór don trealamh a úsáidtear le haghaidh cúram a sholáthar a bheith glan go feiceálach;
- Ní mór an trealamh cúraim a ghlanadh de réir threoracha an déantóra. Baintear glantóireacht amach de ghnáth trí ghlantach ilchuspóireach agus uisce te a úsáid.
- Ní mór trealamh a úsáidtear le páistí éagsúla a ghlanadh agus a dhíghalrú, más gá, díreach tar éis an trealamh a úsáid agus sula mbaineann páiste eile úsáid as, m.sh. áiseanna leithris;
- Má éiríonn an trealamh salach le sreabhán coirp:

- I dtús báire, glan an trealamh go críochnúil le glantach agus uisce;
- Ansin bain úsáid as tuaslagán díghalraithe úr chun an trealamh a dhíghalrú;
- Sruthlaigh le huisce agus triomaigh.

10) Dualgas Foirne

Tá dualgas reachtúil ar an bhfoireann chun cúram réasúnta a thabhairt dá sláinte agus dá sábháilteacht féin, chomh maith le sláinte agus sábháilteacht a gcomhghleacaithe agus páirtithe eile. Tá comhoibriú agus cabhair na foirne riachtanach chun scaipeadh COVID-19 a laghdú agus chun sláinte agus sábháilteacht a chosaint chomh fada agus is féidir sa scoil. Tá ról lárnach ag gach ball foirne. Mar sin de, chun fillleadh sábháilte ar ais ar an obair a éascú, áirítear ar na dualgais na rudaí seo a leanas, ach níl siad teoranta dóibh:

- Cloígh le Plean Freagartha COVID-19 na Scoile agus na bearta smachta atá leagtha amach.
- Comhlánaigh an Fhoirm um Réamh-fhilleadh ar an Obair roimh fhilleadh ar ais ar an obair.
- Cuir an príomhoide ar an eolas maidir le aon rud bainte le COVID-19 nach bhfuil luaite ar an bhfoirm agus atá riachtanach a nochtadh chun fillleadh sábháilte ar an ionad oibre a éascú.
- Glac páirt in Oiliúint Ionduchtaithe COVID-19 agus aon traenáil eile atá de dhíth roimh fhilleadh ar ais ar scoil
- Bí ar an eolas agus cloigh le dea-chleachtais bhéasaíochta sláinteachais agus anála.
-
- Oibrigh go dlúth lena gcomhoibrithe ionas go mbeidh scaradh sóisialta maith i bhfeidhm.
- Bí ar an eolas maidir le comharthaí COVID-19 agus tabhair aire dá fholláine féin.
- Déan féin-aonrú sa bhaile agus téigh i dteagmháil gan mhoill lena dhochtúir chun tuilleadh comhairle a fháil má thaispeánann sé aon chomhartha de COVID-19.
- Fan sa bhaile agus ná fill ar an scoil má tá aon chomhartha de COVID-19 aige.
- Má thaispeánann sé aon chomharthaí de COVID-19 agus é ar scoil, cloígh

leis an nós imeachta thuasluaite.

- Bí ar an eolas agus cloígh le treoracha na n-údarás sláinte poiblí is déanaí.

11) Bainistíocht ar neamhláithreacht daltaí atá bainte le COVID-19

Déanfar bainistíocht ar neamhláithreacht atá bainte le COVID-19 de réir nósanna imeachta comhaontaithe na Roinne Oideachais,

12) Clár um Chúnaimh agus Fholláine Oibrithe

Aithníonn an Roinn an riachtanas atá le folláine foirne scoile agus féinchúram comhchoiteann. Cuirfidh Seirbhísí Tacaíochta na Roinne, an PDST agus CSL san áireamh, agus Foireann Chur Chun Cinn Sláinte an FSS tacaíocht ar fáil d'fholláine na foirne scoile. Tá Straitéis Sláinte Ceirde i bhfeidhm mar acmhainn tacaíochta don fhoireann scoile. Is é aidhm na Straitéise Sláinte Ceirde ná sláinte na bhfostaithe a chur chun cinn san ionad oibre, agus díreann go príomha ar chosc in ionad réitigh. Cuimsíonn an Straitéis Sláinte Ceirde an tSeirbhís Cúnaimh d'Fhostaithe agus an tSeirbhís Sláinte Ceirde. Cuireann Spectrum.Life an tSeirbhís Cúnaimh d'Fhostaithe (SCF) ar fáil faoin mbrat 'Wellbeing Together: Folláine Le Chéile'.

Mar chuid den SCF tá líne chabhrach rúnda saorfhóin tiomnaithe 1800 411 057 ar fáil d'fhostaithe 24 uair sa lá, 365 lá sa bhliain a thugann comhairle ar raon leathan do shaincheisteanna folláine, dlíthiúil, airgeadais, idirghabháil, tacaíocht bainistíochta srl. Más gá tá comhairleoireacht ghearrthéarmach ar fáil d'fhostaithe agus a dteaghlaigh (dóibh siúd atá ós cionn 18 mbliana d'aois agus ina gcónaí sa bhaile). Chomh maith leis sin tá tairseach agus aip folláine saincheaptha ar fáil a chuireann podchraoltaí agus blaganna ar ábhair a bhaineann le folláine agus sláinte mheabhrach, saol an teaghlaigh, aclaíocht agus cothú ar fáil. Cuirtear teiripe iompraíochta cognaíocha ar fáil ar líne freisin. Mar chuid de na seirbhísí a sholáthraíonn Spectrum.Life tá Bainisteoir um Chur Chun Cinn Sláinte Meabhrach ar fáil chun tionscnaimh sláinte meabhrach agus folláine atá bunaithe ar fhianaise a fhorbairt agus a sheachadadh chun smál a laghdú agus chun litearthacht sláinte mheabhrach a fheabhsú, agus chun rannpháirtíocht leis an tseirbhís a mhéadú. Cuirfidh siad sraith seimineáir gréasáin agus taispeántais chun folláine na foirne scoile a chur chun cinn nuair a osclóidh scoileanna agus i rith na scoilbhliana seo.

AGUISÍN 1

Ráiteas um Polasaí COVID -19

Tá [Aimn na Scoile] tiomanta ionad oibre sláintiúil agus sábháilte dár bhfoireann ar fad agus timpeallacht foghlama shábháilte dár ndaltaí uile a chothú. Chun é sin a chinntiú tá an Plean Freagartha COVID-19 seo forbartha againn. Tá Bainistíocht agus foireann na scoile go léir freagrach as cur i bhfeidhm an phlean seo agus cuideoidh iarracht chomhchoiteann le bac a chur ar scaipeadh an víris. Tá sé mar aidhm againn:

- leanúint ar aghaidh le monatóireacht a dhéanamh ar ár bhfreagra COVID-19 agus an plean seo a leasú i gcomhairle lenár bhfoireann
- eolas suas chun dáta maidir le teoracha sláinte phoiblí an FSS agus Gov.ie a chur ar fáil dár bhfoireann agus daltaí
- eolas faoi chomharthaí COVID-19 agus conas ba cheart do lámha a ní a thaispeáint
- ionadaí oibríthe atá furasta a aithint a aontú leis an bhfoireann chun an ról atá leagtha amach sa phlean seo a chomhlíonadh
- an fhoireann agus na daltaí go léir a chur ar an eolas faoi shláinteachas riachtanach mar aon le béasaíocht anála agus riachtanais scaradh sóisialta
- an scoil a athchóiriú chun scaradh sóisialta a chur i bhfeidhm mar is oiriúnach le teoracha agus ordúithe na Roinne Oideachais
- logleabhar teagmhála a choimeád chun chabhrú le rianú teagmhála
- cinntiú go rachaidh an fhoireann i dteagmháil leis an bhfaisnéis ionduchtaithe / taithíocha a chuir an Roinn Oideachais ar fáil
- an próiseas comhaontaithe i gcás go mbeadh duine sa scoil ag taispeáint na gcomharthaí de COVID-19 agus iad ar scoil a chur i bhfeidhm
- teoracha a chur ar fáil don fhoireann agus do na daltaí i gcás go bhfuil siad ag taispeáint na gcomharthaí de COVID-19 agus iad ar scoil
- glantóireacht a chloíonn le teoracha na Roinne Oideachais a dhéanamh

Rachfar i comhairliúchán leis an bhfoireann ar bhonn leantach agus fáiltítear roimh aiseolas ar ábhar imní ar bith, fadhbanna nó moltaí.

Is féidir é seo a dhéanamh tríd an bPríomhionadaí (/ -ithe) Oibríthe, a dtacófar leis/léi de réir an chomhaontaithe idir an Roinn agus na páirtithe oideachais.

Síniú: _____

Dáta: _____

Aguisín 2: Foirm um Réamhfhilleadh ar an Obair COVID-19

Ní mór do bhaill foirne an ceistiúchán seo a líonadh 3 lá ar a laghad roimh fhilleadh ar ais ar an obair.

Má fhreagraítear "Tá" ar ao cheann de na ceisteanna thíosluaite, ba cheart duit comhairle leighis a lorg roimh fhilleadh ar ais ar an obair.

Aimn: _____

Aimn na Scoile: _____

Aimn an Phríomhoide: _____

Dáta: _____

	Ceisteanna	TÁ	NÍL
1.	An bhfuil aon cheann de na comharthaí seo agat anois nó i rith na 14 lá roimhe seo: casacht, fiabhras, teocht ard, scornach thinn, srón smaoiseach, giorra anála nó comharthaí an fhlíú?		
2.	An ndearnadh diagnóis COVID-19 deimhnithe nó amhrasta ort le 14 lá anuas?		
3.	Ar chuir FSS in iúl duit go raibh tú i ngartheagmháil le duine atá ina hcás COVID-19 deimhnithe nó amhrasta le 14 lá anuas?		
4.	An ndúirt dochtúir leat gur cheart duit féin-aonrú a dhéanamh ag an am seo?		
5.	An ndúirt dochtúir leat gur cheart duit cocúnú a dhéanamh ag an am seo?		
6.	An ndúirt dochtúir leat gur duine thú atá i mbaol níos mó ó COVID-19? I gcásanna TÁ, déan teagmháil leis an bPríomhoide maidir le fillleadh ar an obair agus cloígh le socrúchán an ROS i leith grúpaí atá i mbaol níos mó.		

Dearbhaím chomh fada is atá a fhios agam nach bhfuil comharthaí COVID-19 agam, níl mé ag féin-aonrú nó ag fanacht ar thorthaí tástála COVID-19 agus níor tugadh comhairle dom mo ghluaiseachtaí a shrianadh. Tabhair faoi deara: Tá an scoil ag bailiú na sonraí pearsanta íogaire seo chun sábháilteacht san ionad oibre a chinntiú mar thoradh ar an bpaindéime Covid-19. Tá an bunús dlí do bhailiúchán na sonraí seo bunaithe ar ábhair spéise sláinte poiblí ríthábhachtacha agus ar shláinte cheirde a chothabháil agus coinneofar na sonraí seo go daingean de réir ár mbeartas coinneála.

Síniú: _____

AGUISÍN 3

Príomhionadaí Oibrithe - Bunscoileanna agus Scoileanna Speisialta

Is é aidhm an Phrótacail um Fhilleadh ar an Obair go Sábháilte ná tacú le fostóirí agus oibrithe chun bearta a chur i bhfeidhm chun scaipeadh COVID-19 san ionad oibre a sheachaint. Cruthaíodh an prótacal tar éis plé agus comhaontú ag Fóram Eacnamaíoch na bhFostóirí Saothair idir an Rialtas, na Ceardchumann agus Fostóirí.

Tá foráil sa Phrótacal le haghaidh Príomhionadaí Oibrithe (PO) a cheapadh i ngach ionad oibre. Beidh an PO ag obair leis an bhfostóir chun cuidiú le bearta a chur i bhfeidhm chun scaipeadh COVID-19 a chosc agus monatóireacht a dhéanamh ar an méid atáthar ag cloí leis na bearta sin agus beidh ról aige/aici maidir le comhairle sláinte maidir le COVID-19 a chur in iúl san ionad oibre.

Is é cuspóir an doiciméid seo na forálacha i leith an PO sna scoileanna a leagan amach. Déanfaidh na páirtithe athbhreithniú rialta ar fheidhmiúchán na bhforálacha seo.

Ba chóir an doiciméad seo a léamh i dteannta leis na rudaí seo i leanas:

- An Prótacal um Fhilleadh ar an Obair go Sábháilte ;
- Treoir agus Ceisteanna Coitianta le haghaidh Fostóirí sa tSeirbhís Phoiblí Le Linn COVID-19;
- Plean Freagartha COVID-19 maidir le hAthoscailt Bunscoileanna agus Scoileanna Speisialta go Sábháilte

1. Cur chuige Cumarsáideach

Titeann an fhreagracht maidir le forbairt agus cur i bhfeidhm Phlean Freagartha COVID-19 agus na bearta smachta a bhaineann leis sa phríomhát ar an mBord Bainistíochta/ Oideachais agus Oiliúna agus ar bhainistíocht na scoile.

Tá tábhacht ollmhór ag baint le cumarsáid láidir agus cur chuige comhoibritheach chun scaipeadh COVID-19 i scoileanna a chosc, agus chun aire a thabhairt do shláinte, sábháilteacht agus folláine na foirne agus na ndaltaí. Ní bhainfear cloí leis an bPrótacal um Fhilleadh ar Obair amach ach amháin má dhéanann gach duine an fhreagracht a chomhroinnt agus na bearta atá sa Phrótacal a chur i bhfeidhm san áit oibre.

Má tá aon imní nó barúlacha ag ball foirne maidir le Plean Freagartha COVID-19, bearta smachta nó an dóigh le cloí leis na bearta sin ag baill foirne, daltaí nó

daoine eile ba chóir dó / di teagmháil a dhéanamh leis an PO a rachaidh i dteagmháil le bainistíocht na scoile.

2. Príomhionadaí Oibrithe (PO)

Go hachomair, is é ról an PO ná:

- Ionadaíocht a dhéanamh ar son na foirne ar fad san ionad oibre, beag beann ar an ról atá acu, agus a bheith ar an eolas faoi na saincheistean a d'fhéadfadh teacht chun cinn maidir le cohóirt áirithe foirne;
- A bheith ag comhoibriú le bainistíocht na scoile chun sábháilteacht, sláinte agus leas na bhfostaithe maidir le COVID-19 a chinntiú, a oiread agus is féidir;
- A bheith ar an eolas maidir leis an gcomhairle is déanaí ón Rialtas maidir le COVID-19;
- I gcomhpháirt le bainistíocht na scoile, dea-chleachtas sláinteachais a chur chun cinn ar nós lámha a ní go rialta agus dea-bhéasa anála a chothú chomh maith le scaradh sóisialta a choinneáil de réir chomhairle sláinte phoiblí;
- Cabhair a thabhairt do bhainistíocht na scoile bearta a chur i bhfeidhm chun COVID-19 a chosc san ionad oibre de réir an Phrótacail um Fhilleadh ar Obair go Sábháilte agus an chomhairle reatha maidir le sláinte phoiblí;
- I gcomhpháirt le bainistíocht na scoile, monatóireacht a dhéanamh ar an méid atáthar ag cloí le bearta chun leathadh COVID-19 a chosc;
- Athbhreithnithe a dhéanamh go rialta ar bhearta sábháilteachta;
- Ábhar inní ar bith a thuairisciú láithreach do bhainistíocht na scoile agus taifid ar na ceistean sin agus na gníomhartha a glacadh chun dul i ngleic leo a choinneáil;
- Dul i gcomhairle le bainistíocht na scoile ar Phlean Freagartha COVID-19 sa chás ina dtagann COVID-19 ar dhuine agus iad ar scoil lena n-áirítear suíomh ionaid leithlise agus bealach sábháiltechuig an ionad sin;
- Measúnú a dhéanamh i gcomhpháirt le bainistíocht na scoile ar aon ghníomh atá le déanamh i ndiaidh eachtra ar bith;
- Dul i gcomhairle le comhghleacaithe ar cheistean maidir le COVID-19 san ionad oibre;
- Ionadaíocht a dhéanamh do bhainistíocht na scoile ar son a gcomhghleacaithe ar cheistean maidir le COVID-19 san ionad oibre.

3. Príomhionadaí Oibrithe

Tá sé de cheart ag an PO dul i gcomhairle le bainistíocht na scoile agus uiríll a dhéanamh ina leith maidir le haon ábhar inní atá bainte le COVID-19. Ina measc tá fadhbanna ag baint le:

- Nósanna imeachta glantóireachta agus a bhfeidhmiú
- Scaradh Sóisialta
- Feidhmiú córais aonbhealaigh sa scoil chun scaradh sóisialta a chinntiú, ag dul isteach is amach as an scoil san áireamh
- Saoráidí Sláinteachais Láimhe, a suíomh agus an ndéantar stócaíl agus cothabháil orthu san áireamh
- Díghalrán Lámh
- Tuiscint Foirne maidir le sláinteachas láimhe sa scoil
- Sláinteachas Anála
- Trealamh Cosanta Pearsanta
- Grúpaí atá i mbaol níos mó
- Cuairteoirí/Conraitheoirí

4. Príomhionadaí Oibrithe

Beidh Príomhionadaí Oibrithe amháin á cheapadh ag gach scoil.

5. Leas-Ionadaí Oibrithe/Ionadaí Oibrithe Cúnta

Beidh Leas-Ionadaí Oibrithe chomh maith le PO á cheapadh ag scoileanna ina bhfuil níos lú ná 30 ball foirne. Is é ról an Leas-Ionadaí Oibrithe ná feidhmiú mar an PO nuair atá an PO as láthair.

Beidh Ionadaí Oibrithe Cúnta chomh maith le PO á cheapadh ag scoileanna ina bhfuil níos mó ná 30 ball foirne agus ag gach scoil speisialta. Is é ról an Ionadaí Oibrithe Cúnta ná:

- cabhair a thabhairt don PO agus é i mbun na ndualgas thuasluaite; agus
- feidhmiú mar an PO nuair atá lan PO as láthair.

6. Roghnú an Phríomhionadaí Oibrithe/ Leas-Ionadaí Oibrithe/ Ionadaí Oibrithe Cúnta

Tá sé de cheart ag foireann na scoile baill foirne a cheapadh do ról an PO, Leas-Ionadaí Oibrithe nó Ionadaí Oibrithe Cúnta mar oiriúnach. Déanann an PO/Leas-Ionadaí Oibrithe/Ionadaí Oibrithe Cúnta ionadaíocht ar son n afoirne ar fad san ionad oibre, beag beann ar an ról atá acu, agus ní mór dóibh a bheith ar an eolas ar na saincheisteanna a d'fhéadfadh teacht chun cinn maidir le cohóirt áirithe foirne. Mar thoradh, dá roghnófaí múinteoir do ról an PO ba cheart an Leas-Ionadaí Oibrithe/Ionadaí Oibrithe Cúnta a roghnú ón bhfoireann neamhtheagaisc nuair is féidir agus a mhalairt.

Ba cheart próiseas roghnúcháin agus ceapacháin an PO/Leas-Ionadaí Oibrithe/Ionadaí Oibrithe Cúnta mar is cuí a fhorbairt trí chomhairliúchán agus comhaontú a dhéanamh ar bhonn scoile, trí shaorálaithe a lorg le tabhairt faoi na postanna seo. Nuair atá níos mó ná saorálaí amháin, ba chóir don fhoireann scoile ar fad vótáil chun an PO/Leas-Ionadaí Oibrithe/Ionadaí Oibrithe Cúnta a roghnú.

Beidh an PO/Leas-Ionadaí Oibrithe/Ionadaí Oibrithe Cúnta ceaptha go hoifigiúil ag an bhfostóir, tar éis iad a bheith roghnaithe ag foireann na scoile. Roimh an ról a thosú ní mór don PO/Leas-Ionadaí Oibrithe/Ionadaí Oibrithe Cúnta a dheimhniú go bhfuil an traenáil chúí críochnaithe aige agus go bhfuil sé ar an eolas maidir le riachtanais an ról.

7. Tacaíochtaí don Phríomhionadaí Oibrithe/ Leas-Ionadaí Oibrithe/ Ionadaí Oibrithe Cúnta

Tá sé de cheart ag an bPríomhionadaí Oibrithe/ Leas-Ionadaí Oibrithe/ Ionadaí Oibrithe Cúnta:

- Eolas agus oiliúint chúí a fháil maidir lena ról *[sonraí breise le teacht]*;
- A bheith i mbun comhairliúcháin le bainistíocht na scoile maidir leis na bearta smachta atá curtha i bhfeidhm ag an scoil chun baoil nochta do COVID-19 a laghdú;
- A bheith i mbun cumarsáide rialta le bainistíocht na scoile maidir le saincheisteanna atá bainte le COVID-19;
- Eolas a fháil maidir le hathruithe i gcleachtas a thagann as bearta freagrachta COVID-19;

Nuair is múinteoir é/ an PO/Leas-Ionadaí Oibrithe (sealbhóir poist san áireamh) bainfidh sé úsáid as na 10 n-uaire Pháirc an Chrócaigh a úsáidtear faoi láthair le

haghaidh pleanála nach bhfuil ar bhonn scoile iomláine chun a gcuid dualgas sa ról seo a chomhlíonadh.

Nuair is cúntóir riachtanas speisialta é an PO/Leas-Ionadaí Oibrithe bainfidh sé úsáid as na "72 uair an chloig" chun a gcuid dualgas sa ról seo a chomhlíonadh.

Nuair is Rúnaí nó Feighlí é an PO/Leas-Ionadaí Oibrithe ba chóir do bhainistíocht na scoile a chuid oibre a chur in ord nua tosaíochta ionas go mbeidh go leor ama ag an mball foirne a chuid dualgas sa ról seo a chomhlíonadh.

8. Nós Imeachta le haghaidh déileáil le Saincheistanna a thagann chun cinn

I gcás go n-aithníonn an PO ábhar imní (nó nuair a chuireann an fhoireann in iúl don PO é) ba chóir dó é a chur faoi bhráid an Phríomhoide. Ba chóir don PO pointí gníomhartha a aontú leis an bPríomhoide chun an tsaincheist a réiteach, chomh fada agus is féidir. Ba chóir eolas a thabhairt don fhoireann maidir leis an toradh.

Nuair nach féidir leo teacht ar réiteach, is féidir leis an PO an tsaincheist a chur faoi bhráid an Bhoird Bainistíochta (Cathaoirleach an Bhoird ar an gcéad dul síos) / príomhoifig an Bhoird Oideachais agus Oiliúna. Ba chóir don PO pointí gníomhartha a chomhaontú le bainistíocht na scoile/príomhoifig an BOO chun an tsaincheist a réiteach, chomh fada agus is féidir. Ba chóir eolas a thabhairt don fhoireann maidir leis an toradh.

Gluais Téarmaíochta

- **Plean Freagartha Covid-19:** Plean curtha le chéile chun tacú leis an bhfoireann agus leis an mBord Bainistíochta/ Bord Oiliúna Oideachais bearta a chur i bhfeidhm chun scaipeadh Covid-19 a chosc i dtimpeallacht na scoile. Sonraítear sa Plean Freagartha COVID-19 na polasaithe agus na cleachtais atá riachtanach chun go gcomhlíonfaidh scoil ' Prótacal um Fhilleadh ar an Obair go Sábháilte', plean na Roinne Oideachais maidir le hathoscailt scoile agus chun tabhairt isteach agus leathadh COVID-19 a chosc i dtimpeallacht na scoile. Tá Pleananna Freagartha COVID-19 le haghaidh Bunscoileanna agus Scoileanna Speisialta ar fáil ar shuíomh Idirlín na Roinne.
- **Fóram Eacnamaíochta na bhFostóirí Oibrithe (LEEF):** Fóram le haghaidh idirphlé ardleibhéil idir ionadaithe Rialtais, Ceardchumann agus Fostóirí ar ábhair a bhfuil tábhacht straitéiseach náisiúnta leo atá i gceist

leis an bhfóram seo- glacann Comhdháil Cheardchumainn na hÉireann, an Rialtas agus na Fostóirí páirt.

- **Prótacal um Fhilleadh ar an Obair go Sábháilte:** prótacal náisiúnta le tacú le fostóirí agus oibrithe bearta a chur i bhfeidhm chun scaipeadh Covid-19 a chosc san ionad oibre.
- **Ionadaí Sábháilteachta:** Leagann Alt 25 don Acht um Shábháilteacht, Sláinte agus Leas ag an Obair 2005 amach scagadh agus ról an Ionadaí Sábháilteachta san ionad oibre. Leagtar cearta an Ionadaí Sábháilteachta amach sa reachtaíocht. (Nóta: De réir Acht 2005 tá cearta seachas dualgais ag an Ionadaí Sábháilteachta). Is ról difriúil é seo do ról an PO COVID-19.

Aguisín 4: Measúnú Riosca

Teimpléad Riosca COVID-19 (Aithníonn an liosta COVID-19 mar an ghuais agus leagtar amach na bearta smachta atá de dhíth chun déileáil leis an riosca seo)

Guaiseacha	An bhfuil an ghuais ann?	Cén riosca atá ann?	Ráta Riosca A= Ard M= Meán I= Íseal	Bearta Smachta (Nuair atá na bearta smachta go léir i bhfeidhm beidh laghdú ar an riosca)	An bhfuil an bearta smach	Gníomhartha/Le Déanamh/Bearta Smachta le cur i bhfeidhm *Baineann an ráta riosca leis na bearta smachta leagtha	Duine Freagartha	Síniú agus dáta nuair atá críochnaíocht leis an ngníomhartha
COVID-19	N	Tinneas	A	Plean Freagartha COVID-19 na Scoile i bhfeidhm de réir threoir na Roinne Oideachais agus an Prótacal um Fhilleadh ar an Obair go Sábháilte agus de réir comhairle sláinte poiblí		<p><i>Gníomhartha Samplacha</i></p> <p>Treoir an FSS maidir le sláinte agus béasaíocht anála leanta</p> <p>Ráiteas um Polasaí Scoile maidir le COVID-19 críochnaithe</p> <p>Foirmeacha um Réamhfhilleadh ar an Obair faighte agus athbhreithnithe</p> <p>Oiliúint Ionduchtaithe curtha ar fáil</p> <p>Logleabhar Teagmhála in úsáid</p> <p>Seicliostaí a chomhlíonadh mar is cuí: Bainistíocht na Scoile Ag Déileáil le Cás Amhrasta do COVID-19</p>	Aimn an bhaill foirne	

Má tá gá le gníomharthaí le Riosca Ard (A), tá baol díobhála ard ann agus ba chóir gníomhú láithreach. Ba chóir dul i ngleic le gníomhartha le Meán-Riosca (M) chomh luath agus is féidir. Ba chóir dul i ngleic le gníomhartha le Riosca Íseal (I) chomh luath is atáil praiticiúil.

An Té a Rinne an Measúnú Riosca:

Dáta: / /

© Gach ceart cosanta.

Aguisín 5

Logleabhar Teagmhála

Ainm na Scoile			Duine Teagmhála na Scoile	
Seoladh na Scoile			Le haghaidh Ceisteanna Amháin: Uimhir Ghutháin Ríomhphost	
Ainm an Chuariteora				An raibh an chuairt seo réamhshocruithe leis an bPríomhoide? Bhí ☐ Ní raibh ☐
Dáta na Cuairte	___ / ___ / _____	Am	Teacht Isteach sa scoil _____ r.n ☐ i.n ☐	Imeacht ón scoil _____ r.n ☐ i.n ☐
Stádas an Chuariteora	Conraitheoir ☐	Tuismitheoir/Caomhnóir ☐	Eile: _____	
Sonraí Teagmhála an chuariteora	Ainm an Chomhlacht a (más cú)			
	Seoladh			
	Uimhir Theagmhála:		Seoladh Ríomhphoist	
	Cúis na Cuairte			
Na Daoine a bhí i dteagmháil leis an gcuairteoir (ní mór do gach ainm a bheith ar líne dhifriúil)				
Ainm an Chuariteora			Cén méid ama a chaith an cuairteoir le gach duine sa scoil	

Aguisín 6 - Seicliosta do Bhainistíocht na Scoile

Seicliosta Ilchodach do Scoileanna

Tacaíonn an seicliosta seo le nósanna imeachta pleanála, ullmhúcháin, bearta smachta agus ionduchtaithe atá ag teastáil chun tacú le filleadh sábháilte ar ais ar an scoil do dhaltaí, foireann, tuismitheoirí agus eile.

Le comhlánú ag an duine ceaptha a bhfuil an fhreagracht fhoriomlán air/uirthi bainistíocht a dhéanamh ar chur i bhfeidhm Phlean Freagartha COVID-19 de réir thacaithe na Roinne Oideachais).

Pleanáil agus Córais

1. An bhfuil córas i bhfeidhm chun coimeád suas leis an gcomhairle is déanaí ón Rialtas agus ón Roinn Oideachais, ionas go mbeidh na treoracha ar fáil in am réasúnta don fhoireann agus do na daltaí agus chun do phleananna agus nósanna imeachta a athrú de réir na dtreoracha?
2. Ar ullmhaigh tú plean freagartha COVID-19 na scoile agus ar chuir tú an plean ar fáil don fhoireann agus do na daltaí? **Treoracha agus teimpléid na Roinne san áireamh**
3. An bhfuil córas curtha i bhfeidhm agat chun eolas agus treoracha a chur ar fáil don fhoireann agus do na daltaí maidir leis na bearta atá curtha i bhfeidhm agus céard ba cheart dóibh a dhéanamh chun scaieadh an víris a chosc?
4. Ar chuir tú na póstaer faoi na comharthaí do COVID-19 suas in áiteanna cuí?
5. Ar inis tú don fhoireann cuspóir an logleabhair teaghmhála COVID-19?
6. AN bhfuil logleabhar teaghmhála COVID-19 in úsáid chun tacú le iarrachtaí rianaire an FSS, más gá? **(Teimpléad do Logleabhar Teaghmhála san áireamh).**
7. An thug tú eolas don fhoireann maidir leis na bearta agus ar chuir tú córas i bhfeidhm chun ábhair imní nó saincheisteanna a phlé ionas go mbeidh freagra orthu?
8. An ndearna tú athbhreithniú agus nuashonrú ar mheasúnachtaí riosca chun na bearta atá curtha i bhfeidhm chun scaipeadh COVID-19 a chosc a chur san áireamh, de réir chomhairle ROS? (Teimpléad Riosca san áireamh).
9. An ndearna tú nuashonrú ar phleananna éigeandála, más gá, chun an Plean Freagartha COVID-19 a chur san áireamh?

Foireann

10. Ar chuir tú Foirm um Réamhfhilleadh ar an Obair COVID-19 ar fáil don hfoireann ar fad, le bheith comhlánaithe agus seolta ar ais 3 lá sula bhilleann siad ar an ionad oibre? (***Teimpléad san áireamh***).
11. An bhfuil tú ar an eolas maidir le baill foirne atá i mbaol níos mó ón gcoroinvíreas, de réir threoracha an FSS (Treoracha FSS maidir le daoine atá i mbaol níos mó) agus ar thug tú comhairle dóibh maidir leis na socrúcháin a bhí comhaontaithe leis an ROS dóibh?
12. Ar thug tú comhairle don fhoireann agus do na daltaí gur cheart dóibh fanacht sa bhaile má tá na comharthaí do COVID-19 á dhaispeáint acu?
13. An ndúirt tú leis an bhfoireann agus leis na daltaí cad atá le déanamh agus cad ar cheart dóibh a bheith ag súil leis, chomh maith le cá bhfuil an t-ionad leithlise, má thosaíonn siad ag taispeáint comharthaí COVID-19 agus iad ar scoil?
14. Ar thug tú comhairle don fhoireann maidir le tacaithe an chláir sláinte agus folláine cheirde de chuid Spectrum.Life?
15. Ar aimsíodh príomhionadaí oibríthe (de réir an phróisis atá comhaontaithe leis an ROS agus a pairtnéirí oideachais agus atá leagtha amach i gCuid 4.3 den phlean seo) chun comhairle a thabhairt don fhoireann chomh maith le monatóireacht a dhéanamh ar chomhlíonadh le bearta smachta COVID-19 sa scoil, agus an ndearna tú cinnte go bhfuil a fhios ag gach ball den fhoireann cé he an t-ionadaí?

Oiliúint agus Ionduchtú

16. Ar mhol tú don fhoireann súil a thabhairt ar ábhair oiliúna na Roinne Oideachais atá ar fáil ar líne?
17. An ndearna tú nuashonrú ar thraenáil ionduchtaithe agus taithíochta do scoil chun aon eolas breise maidir le COVID-19 a chur san áireamh?
18. Ar tugadh oiliúint nuashonraithe do gharchabhróirí, má tá siad ar fáil, faoi chosc agus rialú ionfhabhtaithe maidir le sláinteachas láimhe agus úsáid TCP mar is cuí? (*Tá sé mar aidhm oiliúint a chur ar fáil mar chuid de chlár oiliúna ar líne na Roinne*).

Foirgnimh/Trealamh

19. Má tá aeráil mheicniúil sa scoil an bhfuil gá le glanadh nó cothabháil a dhéanamh sula n-athosclaíonn an scoil?
20. An gcaithfidh an córas uisce a shruthlú ag asraonta i ndiaidh úsáid íseal chun galar Legionella a chosc?
21. Ar seiceáladh trealamh scoile le haghaidh comharthaí meathlúcháin nó damáiste sula mbaintear úsáid arís astu?
22. An ndearna tú cinnte go nglanfar trealamh, binsí, doirse agus pointí tadhail na scoile sula n-athosclaíonn an scoil?

Bearta Smachta Atá i bhFeidhm

Sláinteachas Láimhe/Anála

23. An bhfuair tú soláthairtí díghalráin láimhe agus aon trealamh TCP atá riachtanach de réir threoir eatramhach sláinte HPSC a bhaineann le hathoscailt scoileanna, ón gcreat náisiúnta a chuir an Roinn ar fáil? (RFI agus creat ar fáil i Mí Lúnasa).
24. An bhfuil stáisiúin níocháin/díghalráin láimhe leagtha amach ionas go bhféadfaidh an fhoireann, na daltaí agus cuairteoirí cloí le treoracha na Roinne maidir le sláinteachas láimhe?
25. An bhfuil socruithe déanta chun go mbeidh rochtain rialta ag an bhfoireann agus na daltaí ar áiseanna níocháin/dhíghalráin láimhe mar is cuí?
26. An bhfuil díghalrán láimhe ar fáil go réidh don fhoireann, na daltaí agus cuairteoirí go léir- m.sh i ngach seomra ranga agus ag pointí iontrála agus imeachta an fhoirgnimh scoile?
27. An bhfuil socruithe déanta chun go ndéantar seiceail agus stoc rialta ar áiseanna sláinteachais láimhe?
28. An bhfuil eatánól 60% ar a laghad nó 70% isopropanol mar chomhábhar gníomhach ag an díghalrán láimhe alcólbhunaithe?
29. An chuir tú in iúl don fhoireann cé chomh tábhachtach is atá níochán láimhe?
30. An bhfuil socruithe déanta chun go bhfeicfidh an fhoireann fíis an FSS maidir le conas ba cheart do lámha a ní(le gallúnach agus uisce le haghaidh 20 soicind ar a laghad) agus ansin conas iad a thriomú?
31. Ar thaispeáin tú don fhoireann agus na daltaí conas ba cheart díghalrán láimhe a úsáid agus cá bhfuil na stáisiúin díghalráin láimhe?
32. Ar chuir tú postaeir maidir le conas ba cheart do lámha a ní suas timpeall na scoile?
33. Ar inis tú don fhoireann agus na daltaí cathain ba chóir dóibh a lámha a ní nó díghalrán láimhe a úsáid? Áirítear leo seo:
  - Roimh agus tar éis bia a ullmhú agus a ithe
  - tar éis casacht nó sraothartach
  - tar éis an leithreas a úsáid
  - nuair atá na lámha salach

- Roimh agus tar éis lámhainní a chaitheamh
  - Roimh agus tar éis taisteal ar an gcóras iompar poiblí
  - sular bhfágtar an baile
  - nuair a thagtar/fhágtar an scoil/áiteanna eile
  - tar éis lámh a chur ar dhromchlaí a d'fhéadfadh a bheith éillithe
  - má táthar i dteagmháil le héinne atá ag taispeáint na gcomharthaí do COVID-19
- 34.** Ar chuir tú in iúl don fhoireann agus do na dhaltaí an tábhacht a bhaineann le bearta maithe anála chun scaipeadh an víris a chosc?
- Seachain do lámha a chur ar d'aghaidh, do shúile, do shrón agus do bhéal
  - Bain úsáid as ciarsúr nó d'uillinn agus tú ag casacht nó ag sraothartach
  - Cuir ciarsúir i mbosca bruscar clúdaithe

Scaradh Sóisialta:

- 35.** Ar aithin tú an spás scoile ar fad atá ar fáil chun scaradh sóisialta a uasmhéadú?
- 36.** An ndearna tú athbhreithniú ar na teimpléid a chuir an Roinn Oideachais ar fáil a thaispeánann roghanna maidir le leagan amach seomraí scoile chun riachtanais scaradh sóisialta a bhaint amach?
- 37.** An ndearna tú socruithe chun leagan amach agus troscáin na seomraí a athrú de réir threoracha na Roinne, más gá?
- 38.** An ndearna tú socruithe chun go mbeadh deasc an mhúinteora 1m ar a laghad agus 2m ar shiúl ó dheasca na ndaltaí más féidir?
- 39.** An ndearna tú socruithe chun go mbeadh na daltaí i ngach seomra ranga 1m ar a laghad óna chéile más féidir?
- 40.** An ndearna tú socruithe chun go mbeadh stáisiúin oibre a thabhairt ar bhonn comhsheasmhach do na baill foirne agus leanaí céanna in áit spásanna a bheith ann atá comhroinnte?
- 41.** An bhfuil tú tar éis daltaí agus a múinteoirí a struchtúrú i mBoilgeoga Ranga (ie grúpáil ranga a fhanann scartha ó ranganna eile a oiread agus is féidir) agus foghrúpaí nó “Meithleacha” laistigh de na boilgeoga ranga sin nuair a bhíonn sé seo praiticiúil?
- 42.** Má dhéantar an rang a roinnt ina Meithleacha, an ndearna tú cinnte go mbeadh 1m ar a laghad idir Meithleacha éagsula sa bhoilgeog ranga agus idir na daoine sa Mheitheal más féidir?
- 43.** An ndearna tú socruithe chun teagmháil agus comhroinnt áiseanna comónta a theorannú idir daoine i mBoilgeoga Ranga áirithe (agus Meithleacha laistigh de na Boilgeoga Ranga sin) a oiread agus is féidir?

44. An ndearna tú socruithe ionas go mbeidh an méid daoine sna Meithleacha éagsúla chomh beag agus is dóigh a bheidh réasúnta praiticiúil i gcomhthéacs an tseomra ranga atá i gceist?
45. An ndearna tú socruithe ionas go mbeidh na daltaí agus an fhoireann teagaisc sna Boilgeoga Ranga céanna go comhsheasmhach, ag admháil nach mbeifear in ann é sin a dhéanamh i gcónaí?
46. An ndearna tú socruithe go mbeadh sosanna agus amanna lóin faoi leith nó áiteanna faoi leith ag Boilgeoga Ranga éagsúla ag am sosa nó béile, nuair is féidir?
47. An ndearna tú socruithe chun teorainn a chur le hidirghníomhaíocht ar theacht agus imeacht ón scoil agus i limistéir chomhroinnte eile?
48. Ar mhol tú siúl nó rothaíocht chun na scoile a oiread agus is féidir?
49. An ndearna tú socruithe chun pointí iontrála breise chun na scoile a oscailt a oiread agus is féidir, ionas go bhféadtar plódú a laghdú?
50. An féidir leat córas aonbhealaigh le haghaidh dul isteach agus amach as an scoil a shocrú, nuair is féidir?
51. An ndearna tú socruithe le haghaidh cruinnithe foirne a reáchtáil ó chian nó i ngrúpaí beaga nó i spásanna móra chun scaradh sóisialta a éascú?
52. An bhfuil córas i bhfeidhm agat chun an fhoireann agus na daltaí a mheabhrú maidir le scaradh sóisialta a cleachtadh?
53. Ar chuir tú in iúl don fhoireann nach heart dóibh lámh éinne eile a chroitheadh agus gur cheart dóibh aon teagmháil fhisiciúil a sheachaint?

Cuairteoirí chun na Scoile

54. Ar aithin tú na gníomhaíochta lena mbaineann idirghníomhú le cuairteoirí riachtanacha ar an scoil agus an ndearna tú socruithe chun líon na gcuairteoirí siúd a íoslaghdú agus bearta a chur i bhfeidhm chun teagmháil fhisiciúil a chosc, a oiread agus is féidir?
55. An ndearna tú socruithe chun na bearta atá ann chun an scaipeadh ionfhabhtaithe a chosc a chur in iúl do chuairoteoirí riachtanacha?
56. An bhfuil córas i bhfeidhm agat do gach cuairteoir ar gá dóteacht chun na scoile chun coinne a dhéanamh, socrú chun dul i dteagmháil le pointe lárnach agus a chuairt a thaifeadadh ag úsáid an logleabhair theagmhála?

Aguisín 7 Seicliosta chun Déileáil le Cás Amhrasta de COVID-19

Ní mór don fhoireann déileáil le cás amhrasta de réir an phrótacail agus na traenála.

Beidh freagracht ar bhaill ainmnithe d'fhoireann bainistíochta na scoile cinnte a dhéanamh go leantar le gach cuid don phrótacal maidir le déileáil le cásanna amhrasta.

Ionad Leithlise

1. Ar aithin tú áit a d'fhéadfaí a úsáid mar ionad leithlise, áit le doras a d'fhéadfaí dúnadh is fearr?
2. Ní gá don ionad leithlisea bheith ina sheomra faoi leith, ach sa chás nach seomra í ba cheart go mbeadh an t-ionad 2m i bhfad ó na daoine eile sa seomra.
3. An áit insroichte do bhaill foirne agus daltaí faoi mhíchumas é an t-ionad leithlise ?
4. An bealach insroichte do bhaill foirne agus daltaí faoi mhíchumas é an bealach go dtí an t-ionad leithlise?
5. An bhfuil plean teagmhais agat chun déileáil le níos mó ná cás amhrasta amháin de COVID-19?
6. An bhfuil na rudaí seo a leanas ar fáil san ionad leithlise?
  - Ciarsúir
  - Díghalrán Lámh
  - Díghalrán/Ciarsúir
  - Lámhainní/Maisc
  - Málaí Bruscair
  - Boscaí Bruscair

Duine a Leithlisiú

7. An bhfuil córas i bhfeidhm chun an duine tinn a thabhairt ar an mbealach leithlise go dtí an t-ionad leithlise, agus iad ag cleachtadh scaradh sóisialta an t-am ar fad?
8. An bhfuil an fhoireann ar an eolas faoin gcóras seo?

9. An dtugtar comhairle do dhaoine eile spás 2m a choimeád i gcónaí idir iad féin agus an duine tinn? *(Tá sé mar aidhm ant saincheist seo a phlé i dtraenáil ar líne na Roinne)*
10. An bhfuil masc indiúscartha ar fáil don duine tinn agus iad sa limistéar comónta agus é ag filleadh abhaile?

Ag déanamh socruithe le haghaidh filleadh abhaile an duine atá tinn

11. Foireann- ar fhiafraigh tú an mbraitheann na baill foirne maith go leor chun filleadh abhaile?
12. Dalta - an ndeachaigh tú i dteagmháil gan mhoill lena dtuismitheoirí/lena gcaomhnóirí agus an dearna tú socrú dóibh a bpáiste a bhailiú? Ní féidir le dalta in imthosca ar bith iompar poiblí nó scoile a úsáid chun taisteal abhaile má tá amhras ann gur cás de COVID-19 é/í.
13. Ba chóir moladh a thabhairt don duine tinn gan a lámha a chur ar dhaoine eile, dromchlaí nó rudaí.
14. Ba chóir comhairle a thabhairt don duine le comharthaí COVID-19 a bhéal agus a shrón a chlúdach le ciarsúr indiúscartha agus iad ag casacht nó ag sraothartach, agus an ciarsúr a chur sa bhosca bruscair.
15. Má thug an dochtúir comhairle don duine imeacht abhaile nó go dtí ionad measúnachta, ar shocraigh tú síob don duine tinn?
16. Ar moladh don duine tinn nár cheart dó dul go dtí clinic a dhochtúra nó chuig aon chógaslann nó ospidéal?
17. Ar moladh don duine tinn nár cheart dó an córas iompair poiblí a úsáid?
18. Ar moladh don duine tinn leanúint ar aghaidh ag caitheamh an mhaisc go dtí go bhfillleann sé abhaile?

Iarchúram

19. An ndearna tú measúnú ar an eachtra chun aon ghníomh atá le déanamh a ainmniú?
20. An bhfuil tú ar fáil chun comhairle agus cabhair a thabhairt don FSS má iarrtar ort?

Glantóireacht

- 21.** Ar bchuir tú an t-ionad leithlise as úsáid go dtí go ndearnadh é a ghlanadh agus a dhíghalrú?
- 22.** An ndearna tú socruithe chun aon seomra ranga ina raibh an fhoireann nó daltaí a ghlanadh agus a dhíghalrú?
- 23.** An ndearna tú socruithe chun an t-ionad leithlise agus aon áiteanna eile a bhí in úsáid a ghlanadh agus a dhíghalrú chomh luath agus is féidir tar éis an duine tinn a bheith fillte abhaile?
- 24.** An bhfuair an fhoireann glantóireachta oiliúint maidir le háiteanna éillithe a ghlanadh agus an bhfuil an TCP ceart acu? *(Tá sé mar aidhm traenáil ar líne a chur ar fáil don fhoireann glantóireachta. Cuirfear an TCP cuí ar fáil do scoileanna tríd an gcóras soláthair náisiúnta a bheidh ar fáil dóibh roimh athoscailt na scoileanna).*

Aguisín 8

Seicliosta an Phríomhionadaí

Oibrithe

1. An bhfuil tú tar éis aontú le do scoil chun feidhmiú mar Phríomhionadaí Oibrithe don scoil? *(Beidh an próiseas maidir le comhaontú ar phríomhionadaí oibrithe sna scoileanna á chomhaontú ar bhonn lárnach agus á chur i bhfeidhm ar bhonn áitiúil).*
2. Ar cuireadh eolas agus oiliúint ar fáil duit maidir le ról an phríomhionadaí oibrithe? *(Tá traenáil don ról seo i mbun forbartha leis an Údarás Sláinte agus Sábháilteachta)*
3. An bhfuil tú ag coimeád ar an eolas maidir leis na treoracha is déanaí ón Rialtas maidir le COVID-19?
4. An bhfuil tuiscint agat ar chomharthaí COVID-19??
5. An dtuigeann tú conas a scaipeann an víreas??
6. An dtuigeann tú conas mar is féidir leat cabhrú chun bac a chur le scaipeadh COVID-19?
7. Roimh fhilleadh ar ais ar scoil an bhfaca tú an Traenáil Ionduchtaithe ar líne a chuir an Roinn Oideachais ar fáil agus ar thuig tú é?
8. An bhfuil tú ag cabhrú le do chomhoibrithe chun coimeád ar an eolas maidir leis na treoracha is déanaí ón Rialtas maidir le COVID-19?
9. An bhfuil tú tar éis an hFoirm um Réamhfhilleadh ar an Obair a líonadh isteach agus a thabhairt don scoil? *(Tá teimpléad d'Foirm um Réamhfhilleadh ar an Obair ar fáil ón Roinn)*
10. An bhfuil tú ar an eolas maidir leis na bearta smachta atá curtha i bhfeidhm ag do scoil chun baoil nochtta do COVID-19 a laghdú duitse agus do dhaoine eile? *(Tá Seicliosta do Bhainistíocht na Scoile ar fáil)*
11. An ndeachaigh do scoil i mbun comhairle leat maidir le bearta smachta a chur i bhfeidhm? *Aontóidh an Roinn agus a pháirtithe oideachais ar bhearta smachta ar bhonn lárnach. Ba chóir go mbeadh comhairliúchán ar bhonn na scoile faoi aon socruithe áitiúla atá de dhíth chun na bearta a chur i bhfeidhm.*
12. An bhfuil tú in ann dul i gcumarsáid go rialta leis an duine atá freagrach as phlean COVID-19 na scoile?
13. An bhfuil tú ag obair le do scoil chun na bearta smachta a chaomhnú?
14. An bhfuil tú ar an eolas maidir leis na riachtanais ghlantóireachta le haghaidh traséilliú a sheachaint? *(Tá Seicliosta Glantacháin agus Díghalrú ar fáil)*
15. Ar iarradh ort siúi timpeall lena chinntiú go bhfuil na bearta smachta i bhfeidhm?

- 16.** An dtugann tú tuairisc gan mhoill maidir le haon fhadhbanna, áiteanna ina bhfuil easpa comhlíonadh nó lochtanna don duine atáfreagrach as plean COVID-19 na scoile?
- 17.** An bhfuil taifead á choimeád agat ar aon fhadhbanna, áiteanna ina bhfuil easpa comhlíonadh nó lochtanna agus ar na gníomhaíochtaí a dtugtar fúthu chun na fadhbanna a réiteach?
- 18.** An bhfuil a fhios agat cad ba cheart a dhéanamh i gcás go mbeadh duine sa scoil ag taispeáint na gcomharthaí de COVID-19 agus é ar scoil?
- 19.** An bhfuil tú ag obair le do scoil chun ionad leithlise agus bealach sábháilte go dtí an t-ionad leithlise a aimsiú? (*Tá Seicliosta faoi bheith ag Déileáil le Cás Amhrasta do COVID-19 ar fáil*)
- 20.** An gcabhraíonn tú le maoirseacht a dhéanamh ar dhuine sa scoil atá ag taispeáint na comharthaí de COVID-19 agus é ar scoil?
- 21.** An gcabhraíonn tú leis an meastóireacht ar cé na gníomhaíochtaí leantacha atá de dhíth tar éis filleadh abhaile an duine atá tinn?
- 22.** An gcabhraíonn tú leis an logleabhar teagmhála a chothabháil?
- 23.** An bhfuil tú ar an eolas faoi aon athruithe a dhéantar ar phlean éigeandála nó nósanna imeachta garchabhrach na scoile?
- 24.** An ndéanann tú cinnte go bhfuil tusa ar fáil chun éisteacht le aon bhuarthaí nó moltaí atá ag an bhfoireann maidir le bearta smachta COVID-19?
- 25.** An labhraíonn tú le do scoil faoi na buarthaí nó moltaí seo agus an mbíonn tú ag labhairt leis an oibrí a d'ardaigh an cheist maidir leis an bhfreagra?
- 26.** An bhfuil a fhios agat go bhfuil an clár "Wellbeing Together" de chuid Spectrum Life ar fáil?

Aguisín 9 - Seicliosta Glantacháin

1. An bhfuil córas i bhfeidhm agat chun coimeád suas leis an gcomhairle shláinte phoiblí is déanaí ón Rialtas agus ón Roinn Oideachais, ionas go mbeidh na treoracha ar fáil in am chun do nósanna glantacháin a athrú de réir na dtreoracha?
2. An ndearna tú athbhreithniú ar chomhairle eatramhach sláinte an LFCS maidir le hathoscailt shábháilte scoileanna, go háirithe **Cuid 5.6 Sláinteachas Timpeallachta**?
3. Ar mhíniú tú don fhoireann cén fáth a bhfuil gá leis an gcóras glantacháin breisithe?
4. An dtuigeann tú gurb é an modh ghlantacháin is fearr ná glantach ilchuspóireach, uisce te, éadaí glana agus mapaí a úsáid agus an gníomh meicniúil a bhaineann le cuimilt agus ag glanadh agus ansin le bheith ag sruthlú agus ag triomú?
5. An bhfuil dóthain ábhair ghlantacháin ar fáil chun tacú leis an gcóras glantóireachta breisithe?
6. Ar chuir tú oiliúint bhreise ar fáil don fhoireann glantóireachta faoin gcóras glantóireachta breisithe? (*Tá sé mar aidhm ag an Roinn Oideachais traenáil ar líne a chur ar fáil don fhoireann glantóireachta*)
7. An ndearna tú socrúcháin le haghaidh folmhú rialta agus sábháilte na mboscaí bruscair?
8. An bhfuil tú ar an eolas fao ina roghanna glantacháin sa chomhairle eatramhach sláinte an LFCS do scoileanna maidir le dromchlaí, leithris, trealamh glantóireachta, TCP agus bainistíocht dramhaíola?
9. An fios duit gur chóir gach scoil a ghlanadh uair amháin sa lá?
10. Ar chuir tú ábhar glantacháin ar fáil don fhoireann ionas gur bféidir leo a mbinse nó spás oibre féin a ghlanadh?
11. Ar chuir tú in iúl don fhoireann go bhfuil an fhreagracht orthu nithe pearsanta a tugadh chun na hoibre agus a láimhseálfar i mbun oibre nó i rith sosanna (mar shampla fón póca agus ríomhairí glúine) a ghlanadh, agus nár cheart dóibh iad a chur síos ar dhromchlaí comhchoiteanna nó beidh orthu na dromchlaí a ghlanadh nuair a bhaineann siad an t-earra pearsanta a shiúl?
12. Ar thug tú comhairle don fhoireann agus do na daltaí nár cheart dóibh comhroinnt a dhéanamh ar nithe ar nós cupáin, buidéal, seanra agus pinn?
13. Ar chuir tú sceideal glantacháin scríofa ar fáil don fhoireann glantóireachta, leis na nithe seo a leanas san áireamh:
  - Rudaí agus áiteanna le glanadh

- Minicíocht Glantacháin
- Ábhar glantacháin le húsáid
- Trealamh le húsáid agus modh oibríochta?

14. Tá sonraí faoi conas ba cheart glanadh a dhéanamh tar éis cás amhrasta de COVID-19 ar fáil i **gCuid 7 don Phlean thuas**
15. Dá mbeadh gá le díghalrú a dhéanamh ar dhromchlaí éillithe an bhfuil córas ann chun é a dhéanamh?
16. Má tugadh comhairle don fhoireann glantóireachta lámhainní a chaitheamh agus iad i mbun glanadh, an bhfuil a fhios acu go bhfuil gá a lámha a ní go críochnúil le gallúnach agus uisce roimh agus tar éis na lámhainní a chaitheamh?
17. An bhfuil córas i bhfeidhm agat chun éadaí glantacháin agus ciarsúir shalacha a chur i mála bruscair? *Is 'é an moladh is déanaí ó FSS ná go gcuirtear bruscar ar nós bruscar glantóireachta, ciarsúir srl a thagann ó dhuine le cás amhrasta COVID-19 i mála dúbailte agus ansin go gcuirtear é in áit shábháilte ar feadh 72 uair roimh é a chur sa ghnáthbhailiúchán bruscair.*
18. An ndearna tú cinnte go bhfuil córas i bhfeidhm chun a chinntiú go bhfuil trealamh glantacháin in-athúsáidte ar nós cinn mapaí agus éadaí neamh-indiúscartha glan sula ndéantar iad a athúsáid?
19. An ndearna tú cinnte go bhfuil córas i bhfeidhm chun a chinntiú go ndéantar trealamh cosúil le buicéid a fholmhú agus a ghlanadh le tuaslagán úr de dhíghalrán sula ndéantar é a athúsáid?